

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen
Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen
Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

RENE VICTOR. — *Het statuut van Catalonië.*
RECHTSPRAAK.
Handelsrechtbank Antwerpen. — 2e Kamer. — 19 Mei 1933. — *Bevoegdheid. — Eereloon van advocaat. — Handelsbetwisting. — Handelsrechtbank. — Eereloon. — Wijze van vaststellen en vermindering.*
Boetstraffelijke Rechtbank te Gent. — 2e Kamer. — 2 Maart 1933. — *Verzekering ter zake van aansprakelijkheid. — In zake roeping van verzekeraar door benadeelde. — Art. 1166 B. W. — Zware fout van verzekerde.*
Boetstraffelijke Rechtbank te Brugge. — 8 April 1933. — *Strafrecht. — Verkoop in het klein van nieuwe goederen. — Oproepen der cliënteel. — Wezenlijk element van het strafbaar feit.*
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 5e Kamer. — 13 Mei 1932. — *Erfdienstbaarheid. — Bewijs. — Karakter.*
Vrederecht 4de Kanton Antwerpen. — *Aansprakelijkheid. — Schade berokkend door ge-*

stolen voertuigen. — Fout van den eigenaar.
Werkrechtensraad Antwerpen. — 22 Februari 1933. — *Dienstcontract. — Opzeg. — Bediende 10 jaar dienst. — Interpretatie. — Art. 12 der wet van 1922.*
BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK.
Hoel. — Gemeenteraad. — *Beslissing vernietigd.*
NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.
Rechtbank Rotterdam. — 25 Januari 1933. — *Ten opzichte van een naar het buitenland varende binnenschip is het zeerecht toepasselijk; derhalve ook art 745 W. v. K.*
FISCALE KRONIEK.
Fr. THUYSBAERT. — *De fiskale Verbintenissen.*
BIBLIOGRAPHIE.
WETGEVING.
BALIELEVEN.
RECHTERLIJK LEVEN.
TIJDSCHRIFTEN.

men ook heeft getracht de functies van locale en gewestelijke organismen uit te breiden.

Welk is nu de inhoud van dit Catalaansche statuut dat slechts met zooveel moeite verwezenlijkt is kunnen worden ?

Voor wat het gebruik der talen betreft worden het Catalaans en het Castiliaans volstrekt op gelijke lijn gesteld. Beide zijn officieele talen. Nochtans dient het Castiliaans op verplichte wijze gebruikt te worden in de officieele betrekkingen van Catalonië met het overige Spanje, alsook voor wat betreft de betrekkingen tusschen de overheden van den centralen staat en deze van Catalonië.

Alle ambtelijke beslissingen, die in Catalonië worden uitgevaardigd, dienen bekend gemaakt te worden in de twee talen. Op het gansche gebied van Catalonië zijn alle burgers vrij, welke ook hunne moedertaal weze, de officieele taal te kiezen die zij wenschen te gebruiken vóór de rechtbanken en in hunne betrekkingen met alle overheden en ambtenaren van welken graad ook, zoowel wanneer deze afhangen van de Catalaansche Generalidad als wanneer zij afhangen van de Republiek.

Elk geschrift of document opgesteld in het Catalaans dat in rechte wordt voorgebracht dient vergezeld te zijn van een Castiliaansche vertaling wanneer een van de partijen het vraagt.

Alle openbare akten verleden voor de notarissen in het autonoom gewest mogen opgesteld worden zoowel in het Castiliaans als in het Catalaans, en de instrumenteerende notaris heeft zich te gedragen naar de keus der belanghebbende partij. Moet een dezer akten echter eenige uitwerking hebben buiten het Catalaans gebied, dan hoeven de publieke ambtenaren verplichtend Castiliaansche exemplaren op te stellen.

Zoals men ziet geldt hier het regiem der volstrekte en der verplichte tweetaligheid.

Het onderwijs is in beginsel, volgens de Spaansche grondwet, uitsluitend door de zorgen van den Staat ingericht. Art. 7 van het Catalaansche statuut laat echter de Generalidad toe met eigen middelen en onafhankelijk van de onderwijsinrichtingen van den Staat, afzonderlijke scholen op te richten van allen graad. Zoo het onderwijs er in de Catalaansche taal mag geschieden is nochtans de studie der Castiliaansche taal verplichtend. Men heeft dus de keus tusschen de zuiver Spaansche staatschool ofwel de gewestelijke school met Catalaansche voertaal en verplichte studie van het Castiliaans. Verder zijn voor alle onderwijsgestichten opgericht door de Catalaansche overheid alle bepalingen van toepassing die gelden voor de Spaansche staatsscholen.

Voor het universitair onderwijs is er in het statuut voorzien dat de regeering der Republiek, wanneer de Generalidad zulks voorstelt, aan de Universiteit van Barcelona een autonoom regiem kan toekennen. Zij zou in dit geval beheerd worden door een Patronaat dat aan de beide, Castiliaansche en Catalaansche talen en kulturen dezelfde waarborgen zou verleen en dat eveneens aan hoogleeraars en studenten volstrekte gelijkheid van rechten zou verzekeren.

Voor alle onderwijsgestichten opgericht

door de Catalaansche overheid worden alle bepalingen toegepast die gelden voor de officieele Spaansche staatsscholen.

Hoe is nu de Generalidad in het Catalaansche Statuut ingericht geworden. Zij bestaat uit: Het Parlement, de Voorzitter en een uitvoerenden Raad. Dit parlement wordt voor 5 jaar gekozen door het algemeen stemrecht. De Voorzitter wordt gekozen door het Parlement. Hij kan zijn uitvoerende macht tijdelijk afstaan aan een der raadsheeren van den uitvoerenden raad. Het statuut voorziet uitdrukkelijk dat Voorzitter en Raadsheeren verplicht zijn ontslag te nemen in geval het Parlement hun zijn vertrouwen weigert. Hetgeen dus tot nogtoe slechts een van de caracisteristieke gebruiken was van het parlementaire stelsel is hier geworden tot een formeele grondwettelijke bepaling. Alle conflicten tusschen de overheden der Republiek en deze van de Generalidad of tusschen organismen welke respectieffelijk van beiden afhangen worden opgelost door de Rechtbank van grondwettelijke waarborgen waarvan het gezag zich uitstrekt over gansch het gebied der Republiek.

Voor wat aangaat de bevoegdheid van de Catalaansche Generalidad stellen we vast dat vooral de uitvoering der wetten die gelden voor gansch Spanje en verder de zorg voor de onmiddellijke administratie en voor de geestelijke cultuur haar zijn toevertrouwd : gansch de verwezenlijking der sociale wetgeving, asurantiewezen, spoorwegen, telefoon, telegraaf, regiem der mijnen, gezondheidsdienst, pers en radio, enz.. Daarentegen worden alle aangelegenheden die iets te maken hebben met de publieke orde bijzonder voorbehouden aan de centrale regeering : politie der grenzen, landuitzetting, uitlevering, dienst der vreemdelingen en dergelijke.

Van zeer groot belang is het artikel 9 van het statuut waarin voorzien wordt dat de centrale staatsmacht gerechtigd is tusschen te komen voor wat betreft de handhaving van de openbare orde in Catalonië niet enkel op aanvraag van de Generalidad zelve doch telkens de regeering te Madrid zulks noodig acht voor het algemeen belang of de zekerheid van den staat.

Gansch de organisatie van het rechtswezen is overgelaten aan de zorg van de Catalaansche overheid. Deze heeft zelfs wetgevende bevoegdheid op het gebied van het burgerlijk recht, uitgezonderd voor wat betreft het huwelijk, de registratie en de hypotheeken en de beginselen van het verbintenissenrecht die verband houden met het persoonlijk statuut. De volledige strafwetgeving, alsook alle sociale en handelswetgevingen zijn aan de centrale regeering voorbehouden. Er wordt ook voor Catalonië een Verbrekingshof ingericht dat bevoegd is recht te spreken in alle burgerlijke en administratieve aangelegenheden waarvoor de Catalaansche overheid wetgevende macht bezit.

Eindelijk is een bijzonder hoofdstuk gewijd aan het financiewezen. De inkomsten van de gewestelijke overheid worden gevormd door den afstand van zekere belastingen vanwege den centralen staat, een zeker percent op andere belastingen welke niet door den Staat worden afgestaan en tevens afzonderlijke belastingen en taksen welke door de provinciale raden

HET STATUUT VAN CATALONIË

In aansluiting met ons artikel in Nr 11 van het R. W. waarin we in breede trekken de voornaamste bijzonderheden aanduiden van de nieuwe Spaansche grondwet, wenschen we thans een korte scheits te geven van het stelsel der gewestelijke autonomie zooals het voor Catalonië in voege is getreden.

In dezen tijd waarin de nationalistische stroomingen zich overal zoo geweldig doen gevoelen, is het stellig niet van belang ontbloot na te gaan op welke wijze de nationalistische beweging van de oude Catalaansche provincie in de nieuwe Spaansche grondwettelijke regeling opgelost is geworden.

De verwezenlijking van het statuut van Catalonië is niet gemakkelijk geweest. Niettegenstaande vanaf den eersten dag der Spaansche revolutie Colonel Macia den « Catalaanschen Staat in de Spaansche Republiek » heeft uitgeroepen, zijn er zeer moeilijke onderhandelingen met Madrid moeten gevoerd worden om tot een oplossing te komen en is er van den primitieven eisch tot volkomen onafhankelijkheid van Catalonië in een Iberische federatie zeer veel moeten opgegeven worden. De strijd tusschen de centraliseerende elementen van Madrid welke onder geen voorwendsel de eenheid van den Spaanschen staat in gevaar wilden brengen en de doordrijvende autonomisten van Barcelona is zeer heftig geweest en het vergelijk dat tusschen die zoo verschillende gezindheden tot stand is gekomen kon des te moeilijker gevonden worden daar in Catalonië zelf de meening van de bevolking zeer verdeeld was. Inderdaad, de meest extremistische elementen, socialisten, communisten en anarchisten waren volstrekt niet autonomistisch gezind ; zij vonden de gehechtheid aan de oude Catalaansche taal een onnutte liefhebberij en verkozen het Spaans voor hun politieke propaganda, en ook alle reactionnair en behoudsgezinden waren tegenstanders van een ineenherstelling van de volkstaal.

Het heeft dan ook lang geduurd vóór een bepaald vergelijk tot stand was gekomen en wanneer de omwenteling reeds dateert van de maand April 1931 is het statuut van Catalonië na allerhande wederwaardigheden slechts op 15 September 1932 kunnen uitgevaardigd worden. Dat dit statuut hoofdzakelijk een vergelijk is, waarbij getracht wordt aan alle groepementen voldoening te geven, zal uit de hiernavolgende uiteenzetting blijken.

Het is niet mogelijk het statuut van Catalonië te beschouwen buiten het kader der

nieuwe Spaansche grondwet zelf. Deze grondwet is een reactie tegen de monarchie en tegelijkertijd tegen het centralistisch beginsel dat zij vertegenwoordigde. De nieuwe constitutie neemt als grondbeginsel de autonomie aan van bepaalde territoriale centra doch enkel binnen de sfeer van een zoo nauwkeurig mogelijk bepaalde bevoegdheid. Volgens art. 11 der grondwet zijn verschillende streken, die dezelfde historische, geestelijke en economische eigenschappen vertoonen, gerechtigd zich aaneen te sluiten en een autonoom politiek en administratief centrum te vormen dat over een eigen statuut zal beschikken, voorgesteld door een meerderheid der gemeenteraden en aangenomen door ten minste 2/3 der kiezers van het gewest. Dikwijls wordt hieruit besloten dat het nieuwe Spanje een federalistische staat is. Zeer terecht doet Professor Adolfo Posada, deken der rechtsfaculteit te Madrid, in zijn onlangs verschenen uitstekend commentaar der nieuwe Spaansche grondwet — waarvan hij trouwens een der opstellers geweest is — uitschijnen dat deze meening een vergissing is.

Wanneer door de grondwetscommissie voorgesteld werd in het eerste artikel der nieuwe constitutie te bepalen dat Spanje een federale staat zou vormen, is dit voorstel verworpen geworden. De in voege gekomen tekst voorziet integendeel een reeks beperkingen, die rechtstreeks tegen het juridisch begrip van het federalisme indruischen, zoo b.v. art. 13, waarin de federatie van autonome streken verboden wordt en art. 17 waarin wordt voorgeschreven dat geen enkel verschil van behandeling der inwoners van het rijk wordt toegelaten volgens het gewest waartoe ze behooren. Alle regelingen welke niet speciaal voorbehouden zijn aan de regionale overheden worden beschouwd als behorende uitsluitend tot de bevoegdheid van den centralen staat, wat b.v. niet het geval is in de federale constitutie der Vereenigde Staten. De artikels 19 en 20 voorzien verder zeer belangrijke voorbehoudingen in uitzonderlijke omstandigheden ; art. 21 bevestigt uitdrukkelijk het primaat van het centrale staatsrecht en eindelijk voorziet art. 22 nog de mogelijkheid dat een autonoom gewest zijn autonomie kan opgeven en dat ook afzonderlijke groeperingen zich uit een autonome gewestelijke organisatie kunnen terug trekken. Prof. Posada heeft daarom gelijk wanneer hij doet uitschijnen dat het nieuwe Spanje geen federale staat is, hoezeer het regionalisme er ook op grondwettelijk gebied groote vorderingen gemaakt heeft en hoezeer

alsook door de Generalidad kunnen opgelegd worden. Hierbij wordt een tamelijk ingewikkelde afrekeningsmethode voorzien die zonder twijfel aanleiding zal geven tot meerdere conflicten.

Het Catalaansche statuut kan enkel gewijzigd worden op initiatief van de Generalidad mits referendum der gemeenteraden en goedkeuring van het Parlement van Catalonië ofwel op initiatief van de regeering der Republiek en op voorstel van 1/4 der leden van de Cortes. De wijziging kan slechts aangenomen worden bij de versterkte meerderheid der 2/3.

* * *

Dit zijn in groote lijnen de bijzonderste bepalingen van dit statuut van Catalonië waarvoor zoo fel gestreden werd en dat met zooveel nieuwsgierigheid verwacht is geworden. Wat moeten wij er van denken? Dezelfde beginselen worden er in gehuldigd als diegene die de basis vormen van de nieuwe Spaansche Constitutie: democratie, gevorderde socialisering, regionalisme. Wat vooral voor het Vlaamsche land van belang scheen was te vernemen op welke wijze het regionalisme en de

taalwetgeving waren uitgewerkt geworden. Voor het regionalisme kan de oplossing zonder twijfel gezond genoemd worden. Men is er stellig in geslaagd op bevredigende wijze het moeilijke vraagstuk van het samengaan van een sterk centraal gezag met een ver doorgedreven gewestelijke autonomie op te lossen. De Generalidad van Catalonië heeft te zorgen voor zeer gewichtige uitvoeringsmaatregelen en heeft tevens een vrij uitgebreid wetgevend gezag; het feit dat de verzorging van het kultuurwezen haar volledig is opgedragen en dat zij tevens beschikt over de organisatie van het rechtswezen is van verstrekkende betekenis. Op deze verschillende gebieden dient het Catalaansche statuut en de toekomstige toepassing ervan met zeer veel aandacht bestudeerd. Wat echter ten onzent in geen deele door iemand zal kunnen goedgekeurd worden is de algemeene en verplichte tweetaligheid. Op principieele gronden wordt dergelijk systeem in ons land niet meer verdedigd en onze wetgeving der laatste jaren heeft er bepaald mee afgerekend. Op dit stuk kunnen we dus uit het Catalaansche statuut stellig niets leeren.

René VICTOR.

RECHTSPRAAK

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN

2e KAMER — 19 MEI 1933

Referendaris: M. J. V. Janssens.
Pl.: Mters Daeseleire en Geysen.

BEVOEGDHEID. — EERELOON VAN ADVOCAT. — HANDELSBETWISTING. — HANDELSRECHTBANK.

EERELOON. — WIJZE VAN VASTSTELLEN EN VERMINDERING.

De verplichting welke de cliënt opneemt den advocaat, die hij met de verdediging zijner belangen belast, te honoreeren, is van zuiver burgerlijken aard.

Wanneer het geding echter onder de handelsbedrijvigheid van den cliënt valt, is het vermoeden van art. 2, laatste lid, van het W.v.K., krachtens hetwelk alle verbintenissen door kooplieden aangegaan vermoed worden, daden van koophandel te zijn, van toepassing en is de handelsrechtbank bevoegd.

In principieel is het de advocaat die het bedrag van het hem toekomende eereloon vaststelt. De vermindering van het door den advocaat vastgesteld cijfer mag slechts geschieden wanneer dit cijfer blijkbaar overdreven is.

De schatting van het eereloon hangt vooral af van de gewichtigheid der zaak en van het geleverde werk, maar ook van het vermogen van den cliënt, van den bekomen uitslag en van de begaafdheid van den advocaat, die meestal gemeten wordt naar zijn jaren dienst.

De rechtbank is niet gebonden door het cijfer aangenomen door den tuchtraad.

Mter X. t/ Chaim Auerbach.

Aangezien verweerder zijn belangen in drie rechtsvorderingen ter verdediging aan eischer opdroeg en deze uit dien gronde de betaling van 3.701 fr. hoofdens eereloon en voorschotten vordert;

Bevoegdheid:

Aangezien de bevoegdheid bepaald wordt naar den aard van verweerders verbintenis (art. 13 der wet van 25 Maart 1876);

Aangezien de verplichting, welke de cliënt opneemt den advocaat welke hij met de verdediging zijner belangen belast te vereeren, van zuiver burgerlijken aard is;

Aangezien echter deze burgerlijke verplichting eene daad van koophandel wordt, dank zij de hoedanigheid van koopman van hem die ze opneemt;

Dat immers krachtens het laatste lid van artikel 2 van het wetboek van koophandel alle verbintenissen door kooplieden aangegaan worden vermoed daad van koophandel te zijn, behoudens het bewijs, dat hunne oorzaak aan den koophandel vreemd is;

Aangezien het woord «oorzaak» in het laatste lid van artikel 2 gebezigd in zeer ruimen zin moet opgevat worden en dient verstaan te worden dat de daad op geenerlei wijze den koophandel betreft en dat zij aan den kring van de handelsbedrijvigheid des daders volkomen ontgaat (cfr. Les Nouvelles, Dr. Comm., deel I, Des Commerçants, n° 298);

Aangezien wanneer verweerder op grond van schulden welke hij als koopman opgenomen heeft, door de vennootschappen «H.» en «K.» voor de rechtbank van koophandel vervolgd wordt, valt het

opdragen aan eenen advocaat van zijne verdediging, onder zijn handelsbedrijvigheid en wordt het vermoeden bij het laatste lid van artikel 2 ingesteld toepasselijk op de verbintenis den raadsman te vereeren (Vredegh. Hoei, 29 Maart 1901-Jur. Liège, 1901, bl. 157; Hasselt, 20 Juni 1917 — Pas., 1918, III, 44; Les Nouvelles, Dr. Commercial, deel I, Des Commerçants, n° 422; Studie van Ch. Magnette in Jur. Liège, 1896, bl. I; Besluiten van den heer Proc. Gen. Mesdach de Ter Kiele, Pas. 1895, I, 286);

Aangezien daarentegen verweerder niet in den kring zijner handelsbedrijvigheid gehandeld heeft, wanneer hij zijne belangen aan Meester X. opdroeg nopens eene rechtspleging in kortgeding betreffende een huurder's uittreding bij einde van huurceel;

Ten gronde:

Aangezien de tuchtraad der Balie te Antwerpen op zijne vergadering van 18 Januari 1932 beslist heeft «dat het eereloon geveerd door Mter X. niet overdreven is»;

Aangezien verweerder, die niet gehoord werd door den verslaggever van den tuchtraad, er met rede op wijst dat de tuchtraad in de waardeering der feiten van de zaak «H.» eene dubbele dwaling begaan heeft;

Dat immers, in tegenstrijd met de gronden der beslissing van den tuchtraad, het blijkt dat 1° het vonnis op 23 April 1927 door de rechtbank van koophandel verleend, geen gunstige oplossing voor verweerder daartelt; 2° het verweerder is, en niet zijne tegenpartij, die hooger beroep instelde;

Aangezien daarenboven in tegenstrijd nogmaals met de gronden van bedoelde beslissing, geen enkel bestanddeel der zaak doet blijken dat Mter X. twee besluitschriften in de zaak «K.» opstelde;

Aangezien overeenkomstig het artikel 43 van het decreet van 14 December 1810 het den advocaat behoort het eereloon te begrooten dat hem toekomt;

Dat de inkorting van het cijfer door den advocaat vastgesteld slechts dan moet geschieden wanneer een blijkbaar overdrijving bewezen voorkomt (J. des Cressonnières, Conseil de l'ordre des avocats, n° 1581 en vlg.);

Aangezien de schatting van het eereloon afhangt vooral van de gewichtigheid der zaak en van het belang van het geleverde werk maar ook van het vermogen des cliënts, de waarde van den bekomen uitslag en de begaafdheid van den advocaat, die meestendeels gemeten wordt naar zijn jaren dienst (Duchaine et Picard, Profession d'avocat, bl. 312, n° LXXXI; Douxchamps, Profession d'avocat et d'avoué, bl. 273; J. des Cressonnières, Conseil de l'ordre des avocats, n° 1593, 1599, 1602, 1608 en 1606);

Aangezien Mter X. met de zaken «K.» en «H.» belast werd, toen hij voor het eerste jaar de stage verlaten had;

Aangezien in beide zaken verweerder volkomen in het ongelijk werd gesteld;

Aangezien het feit dat verweerder zich liet dagvaarden in betaling van twee afrekeningen en dat Mter X. voor hem onkosten moest voorschieten, doen vermoeden dat het vermogen van verweerder niet al te groot is;

dat hij trouwens aanbiedt 1301 fr. te betalen, doch met maandelijksche afkortingen van 200 frank;

Aangezien ingevolge en rekening houdende dat de zaak «H.» een bedrag rondom de 40.000 fr. betrof en met inachtname van de voorgebrachte verdedigingsmiddelen, schijnt een eereloon van 1200 fr. billijk in deze zaak;

Aangezien de bewezen tusschenkomst van Mter X. in de zaak «K.» er op neerkomt dat zijn verschijnen ter inleidingsrechtzitting de zaak naar de algemeene rol deed verzenden;

Dat het dus enkel blijkt dat Mter X. zich bereid heeft om tusschen te komen; dat deze al te geringe voorbereiding geen loon verdient;

Aangezien verweerder erkent Mter X. voor het voorschot van 500 fr. aan den pleitbezorger te moeten vergoeden;

Aangezien den inboedel van verweerder door het beheer van geldwezen wegens achterstallige belastingen aangeslagen werd;

Dat dit beheer verweerder toelaat zijn schuld met maandelijksche afkortingen van 500 fr. te betalen;

Aangezien verweerder verklaart in den onderhoud van zijne vrouw en vier minderjarige kinderen te moeten voorzien;

Aangezien het dus behoort van de bevoegdheid bij artikel 1244 van het burgerlijk wetboek toegekend gebruik te maken;

Aangezien het artikel 45 van het decreet van 14 December 1810 voorschrijft dat de tenuitvoerlegging van het vonnis bij voorraad zal geschieden;

Om deze Redenen,

De Rechtbank, alle andere of strijdige besluiten ontzeggende;

1° verklaart zich bevoegd om kennis te nemen over de vordering tot betaling van eereloon en voorschotten in zake «H.» en «K.»;

2° verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen over de vordering tot betaling van eereloon en voorschotten in zake «B.»;

3° veroordeelt verweerder aan eischer te betalen de som van 1200 fr. wegens eereloon en de som van 500 fr. in terugbetaling van voorschotten, samen met de rechtelijke intresten en de kosten;

4° verwerpt den eisch voor het overige. — Bedrag betaalbaar met 200 fr. per maand...

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE GENT

2e KAMER — 2 MAART 1933.

Voorzitter: M. De Buck.
Rechters: MM. Reyckler en De Lanier.

VERZEKERING TER ZAKE VAN AANSPRAKELIJKHEID. — IN ZAKE ROEPING VAN VERZEKERAR DOOR BENADEELDE. — ART. 1166 B. W. — ZWARE FOUT VAN VERZEKERDE.

De benadeelde kan op grond van art. 1166 B.W. den verzekeraar ter zake van burgerlijke aansprakelijkheid van den betichte voor de boetstraffelijke rechtbank in zake roepen.

De verzekering tegen zware fout is niet strijdig met de openbare orde wanneer het een verzekering ter zake van aansprakelijkheid tegenover derden geldt.

B. en O. M. t/ D. M.

Op strairechtelijk gebied:

Feit 1. — Overwegende dat het bewezen is door de verklaringen der getuigen ter zitting gedaan en door de stukken van het bundel, dat betichte op 29 April 1931, Boel Jacques heeft aangereden; dat het blijkt uit de verklaringen van Dr Vercauteren dat het slachtoffer aan de gevolgen van dit ongeluk is bezweken op 27 Juli 1931; dat betichte zich dus heeft schuldig gemaakt aan onvrijwillige doodding in den zin van art. 418 en 419 van het S.W.;

Feit 2. — Overwegende dat het feit 2 zich heeft voorgedaan op 29 April 1931; dat luidens art. 7 van de Wet van 1 Augustus 1899, de openbare rechtsvordering, spruitende uit een misdrijf tegen de wet en de verordeningen betreffende de politie op het vervoer, vervalt na verloop van een jaar, te rekenen van den dag waarop het misdrijf werd begaan;

Overwegende dat de laatste akte van stuiting der verjaring binnen den eersten termijn van een jaar gedaan werd op 4 Februari 1932, datum op denwelken de zaak ter zitting werd uitgesteld; dat de publieke vordering diensvolgens verviel op 3 Februari 1933 te middernacht;

Over den eisch der burgerlijke partij:

Overwegende dat de schade geleden door de B. P. het gevolg is van het misdrijf door betichte gepleegd; dat hij daarvoor dus aansprakelijk is;

Overwegende dat het bewezen is dat de kosten der geneeskundige behandelingen belopen tot 14.000 fr.; dat het billijk is aan de B. P. het bedrag der begrafeniskosten toe te kennen, beloopende tot 12.234,85 fr.; dat de vergoeding wegens pijn en smart van 't slachtoffer, dat drie maanden geleden heeft alvorens te sterven, billijk mag geschat worden op 20.000 frank; dat men aan de B. P. als zedelijke schade voor 't verlies van haren vader mag toekennen: 1. aan Martha Boel, die met haar vader samenwoonde, 2000 fr.; 2. aan elk der drie andere dochters, 1000 fr., dus samen 5000 fr.;

Dat men geen rekening dient te houden met het verlies dat Martha Boel beweert te onder-

gaan, omdat zij niet meer gedeeltelijk zal genieten van 't ouderdomspensioen van haar vader; dat zij immers, van de zorgen haars vaders ontlast zijnde, eene betrekking zal kunnen vinden die haar zal toelaten in hare nooddrift te voorzien;

Over den eisch tot gedwongen tusschenkomst tegen de maatschappij «Les Patrons Réunis»:

Overwegende dat het blijkt uit de inleidende dagvaarding dat de vordering der eischers voor doel heeft de verweerder te dwingen hare verplichtingen jegens haren verzekerde De M. na te komen, door in dezès plaats de sommen te betalen waartoe hij zou veroordeeld worden;

Overwegende dat zoodoende, de eischers niet eene rechtstreeksche vordering, maar wel de «actio obliqua» uitoefenen, voorzien bij artikel 1166 van het B.W.;

Overwegende dat verweerder beweert dat deze vordering, strekkende tot het bekomen van een uitsluitend en persoonlijk voordeel ten bate der eischers, niet onvankelijk is, vermits art. 1166 voor doel heeft het vermogen van den schuldenaar te vermeerderen;

Overwegende, echter, dat deze exceptie, die enkel de gebeurlijke schuldeischers aanbelangt, door verweerder niet kan worden opgeworpen; (Hof van Ber. Gent, 26 Oct. 1932, Rechtsk. Wkbl. 1932 kol. 205);

Overwegende dat verweerder in de tweede plaats aanvoert dat zij, bij toepassing van art. 16 van de Wet van 11 Juni 1874 op de verzekeringen, het recht heeft te weigeren de schade door den verzekerde veroorzaakt, te vergoeden, daar deze zich op 't oogenblik der feiten in dronken toestand bevond;

Overwegende dat deze omstandigheid ten laste van betichte niet bewezen is; dat hij bevoegd heeft in 't onderzoek dat het de overmaat van vermoedheid was die hem zoodanig had afgemat, dat hij bijna sliep aan zijn stuur; dat de verbalisant verklaart dat betichte onmiddellijk na 't ongeval naar 't bureau werd geleid en aldaar in slaap was gevallen op een stoel; dat hij, wakker geschud zijnde door den verbalisant die hem zegde dat hij dronken was, antwoordde: «Ik loochen dronken te zijn; ik ben sedert twee uur op de baan; ik ben oververmoeid»;

Overwegende dat deze uitlegging aannemelijk is, zooveel te meer dat de verklaringen door betichte gedaan onmiddellijk na het ongeluk, en deze door hem afgelegd voor den heer onderzoeksrechter op 26 October 1931 volkomen overeenstemmen; dat men daaruit mag afleiden dat, kort na de feiten, betichte volkomen besef had van hetgeen hij zegde, en zich dit nog maanden later herinnerd heeft;

Overwegende dat uit bovenstaande beschouwingen blijkt dat betichte geene zware fout heeft begaan, in den zin van art. 16 van de Wet op de verzekeringen; dat men ten andere niet mag uit het oog verliezen dat verweerder, bij uitzondering van het kwaad opzet, alle fouten dekt, vermits zij, bij art. 12 van afdeling A der polis, zich verbindt in geval van aanhouding van den verzekerde na een gewaarborgd ongeval, de noodige borgsom tot een bepaald bedrag te storten, indien zulks geëischt wordt voor zijne invrijheidstelling; dat het bijna overbodig is erop te wijzen dat voorloopige hechtenis enkel van toepassing is wanneer het feit van dien aard is dat het eene gevangenisstraf van ten minste drie maand kan medebrengen, en dan enkel in gewichtige en uitzonderlijke omstandigheden, wanneer die maatregel door het belang van de openbare veiligheid wordt vereischt;

Overwegende dat de verzekering tegen erge fouten geenszins strijdig is met de openbare orde wanneer het eene verantwoordelijkheidsverzekering geldt jegens derden; dat de Maatschappij er alle belang bij heeft dat het slachtoffer van eene erge fout, begaan door eenen onbegooeden doch verzekerden dader, schade-loos gesteld worde voor het verlies dat het heeft ondergaan, terwijl de schuldige zich in alle geval aan de strafrechtelijke gevolgen zijner daad niet kan onttrekken;

Overwegende dat het uit deze beschouwingen blijkt dat er in onderhavig geval geene gronden bestaan om de verweerder van hare verplichtingen te ontlasten;

Om deze redenen:

De Rechtbank, rechtdoende op tegenspraak: I. Op strafrechtelijk gebied.

Veroordeelt den betichte voor het Feit 1 tot eene gevangenisstraf van twee maanden en eene geldboete van 100 frank;

Voor het feit 2: Verklaart de openbare rechtsvordering door verjaring vervallen;

Ontzegt hem van het recht een auto te voeren gedurende een termijn van twee jaar, te rekenen van den dag waarop onderhavig vonnis kracht van gewijsde zal verkregen hebben.

II. Over de vorderingen der Burgerlijke Partijen, zoowel tegen De M. als tegen de Maatschappij «Les Patrons Réunis»:

Verwerpt alle verdere of strijdige conclusies; veroordeelt De M. te betalen:

A. aan al de burgerlijke partijen wegens geneeskundige behandelingen, begrafeniskos-

ten, en pijn en smart door 't slachtoffer geleden, de totale som van 37.234,85 fr. ;
B. aan Martha Boel, 2.000 fr. ;
C. aan iedere der drie andere B. P. met name Boel, 1.000 fr., dit alles met de gerechtelijke interesten en de kosten dezer partijen op taks ;
En aangezien de schadevergoeding de 300 fr. overtreft ;

Gezien art. 2-4-5 van de Wet van 27 Juli 1871 zegt dat deze invorderbaar zal zijn bij middel van lijfswang, bepaalt den duur ervan op drie maanden ;

Gelast deurwaarder René Maryns te Gent om het bevel te doen den lijfswang voorafgaande ;

Ontvangt den eisch in gedwongene tusschenkomst gericht tegen de Maatschappij «Les Patrons Réunis» ;
Verklaart hem gegrond en veroordeelt diensvolgens gezegde Maatschappij aan de Burgerlijke Partijen te betalen, ter ontlasting van De M., al de sommen waartoe deze veroordeeld werd.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

8 APRIL 1933

Voorzitter : M. Soenen.
Rechters : M.M. Verstraete en Axters.

STRAFRECHT. — VERKOOP IN HET KLEIN VAN NIEUWE GOEDEREN. — OPROEPEN DER KLIENTEEL. — WEZENLIJK ELEMENT VAN HET STRAFBAAR FEIT.

De verkoop van nieuwe goederen in het klein is slechts strafbaar volgens de wet van 20 Mei 1846 indien hij geschiedt met oproeping van de klienteel.

Overwegende dat de wet van 20 Mei 1846, de verkoop in het klein van nieuwe waren bij oproep verbiedt, hetzij het geschiedt per opbod of bij afslag of tegen aangekondigde vaste prijzen ;

Overwegende dat er spruit uit het onderzoek ter zitting en uit verklaring van betichte aldaar dat zij een zaal gehuurd had te Breedene om er op 8 Mei 1932, schoenen uit te stallen en in het klein aan het publiek te verkopen zonder daartoe aan de gemeenteoverheid om toelating gevraagd te hebben ; dat zij voorafgaandelijk het publiek had ingelicht door het rondsturen van omzendbrieven ; dat het niet bewezen is en ook door betichte betwist dat zij op de verkoopdag het publiek ongevraagd toesprak en de prijzen schriftelijk op de koopwaren vermeld, luid afriep ;

Overwegende dat juist dit oproepen van de klienteel als een oneerlijk middel van mededinging met de vaste winkels, den wetgever van 1846 er heeft toe bewogen, zulkdanige verkoop te verbieden ;

Dat de minister van Rechtswezen, in de Kamer uitdrukkelijk verklaarde tijdens de bespreking over artikel één van de wet van 1846: «Il faut que la vente ait lieu à cris publics pour tomber sous l'application de la loi» (K. der Volksvertegenwoordigers, zitting van 13-3-1846 — Ann. Parl. 1845-1846, blz. 964) ;

Dat de rechtspraak den oproep als een onmisbaar bestanddeel van de verboden verkoop aanziet ; (Corr. Luik 9-3-1904, Pas. 1904 III, 213 ; Corr. Doornik 1-7-1909, Pas. III, 281) ;

Overwegende dat diensvolgens, betichte zich niet heeft plichtig gemaakt aan het feit haar ten laste gelegd ;

Om deze redenen, de Rechtbank, spreekt de betichte vrij zonder kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

5e KAMER — 13 MEI 1932.

Voorzitter : M. Anthonis.

ERFDIENSTBAARHEID. — BEWIJS. — KARAKTER.

Het in leven roepen eener erfdienstbaarheid moet niet noodzakelijk bij woordelijke bepalingen geschieden : het kan genoegzaam voortvloeien uit de aaneenschakeling van de verschillende clausules van een akte die duidelijk de bedoelingen der partijen weergeeft.

Het stipuleren eener erfdienstbaarheid volgens welke op een bepaald terrein geen drankgelegenheden mogen worden opgericht, is niet strijdig met eenig principieel van openbare orde, maar in het bijzonder, met de principies van de vrijheid van eigendom en van handel.

Degene die het overschrijden eener erfdienstbaarheid inroep, kan zich beperken tot het bewijzen van het niet eerbiedigen dezer erfdienstbaarheid, zonder verplicht te zijn het bestaan van een bepaalde schade voortspruitende uit die niet naleven te bewijzen.

Van Heybeeck t/ Roggeman.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten :

Aangezien eerste verweerster in date 6 Maart 1930 bij akte verleden voor notaris Van der Heyden te Calmpthout van aanleggers 5984 m² bouwgrond kocht gestaan en gelegen te Calmpthout, Putsche steenweg, palende ten Noorden en Zuiden aan overblijvende gronden toevoerende aan aanleggers, ten Westen aan de gemeentegronden van Calmpthout en ten Oosten aan den steenweg ;

Aangezien het uitdrukkelijk overeengekomen was tusschen koopster en verkopers art. 7 en 9 der voorwaarden van verkoopakte dat «de aangekochte grond zal moeten geëxploiteerd worden als villagrond» en «het uitdrukkelijk verboden is aan koopster of hare rechthebbende op den aangekochte grond op te richten : werkmanswoningen, stapelplaatsen, fabrieken, werkhuizen, vergader-concert-feestcinema- of danszalen, gast- of godshuizen, kinderkribben, sanatoriums, klinieken, scholen, pensionnaten, hangars, handelshuizen, gevaarlijke of ongezonde bedrijven of nijverheden, hotels, bars, pensioenhuizen of cafés ;

Aangezien niettegenstaande dit verbod eerste verweerster sinds 1 Augustus 1931 gehuwd met tweede verweerder, eene drankgelegenheden, hotel en café geopend hebben en nog open houden in het huis door hen opgericht op den aangekochten grond ;

Aangezien verweerdere gelden doen dat de aangenaalde bepaling geene erfdienstbaarheid daartelt ten laste van het aangekochte goed vermits de akte het niet uitdrukkelijk zegt en zelfs het erf ten wiens voordeele de dienstbaarheid zou in 't leven geroepen zijn, niet wordt aangeduid : dat bovendien verweerdere betwisten inbreuk te hebben gemaakt op gemelde bepaling der verkoopakte daar de villa welke ze gebouwd hebben het uitzicht heeft eener sierlijke villa en niet van café of herberg, dat er geen nuthangbord of reklaam aan gevestigd zijn, dat ze met veel kunstmaak is gebouwd en alleen maar bezocht wordt als theehuis door bewoners der omliggende villas en bezoekers der heide ; dat het bestaan dezer inrichting in de nabijheid der overige gronden van aanleggers geen nadeel maar wel voordeel kan verschaffen met de bewonderaars der heide langs dien kant te lokken en hunne aandacht te vestigen op de gronden die aldaar vroeger verloren lagen ;

Aangezien de erfdienstbaarheid door artikel 637 van het B.W. wordt bepaald als een last waarmede een erf is bezwaard voor het gebruik en het nut van een erf aan een anderen eigenaar behorende ;

Aangezien zulke onroerende rechten dus bestaan in iets te lijden of zich van iets te onthouden ; ze zijn geheel verschillig van verbintenissen die alleen den persoon als onderwerp hebben ; ze volgen het goed in welke handen het zich bevinden moge en kunnen niet bestaan dan op twee naburige erven ten behoeve van het eene en ten laste van het andere ;

Aangezien om zich te overtuigen of de betwiste bepaling een last daartelt opgelegd niet ten profijte van den persoon des verkopers maar ten profijte der gronden waarvan ze nog eigenaars zijn, het zal volstaan op te zoeken welke voordeelen het verbod opleveren kon aan diegene in welken intrest het bepaald is geweest ;

Aangezien het zelfsprekend is dat de eigenaar van een grooten blok grond ten einde den verkoop der andere perceelen te vergemakkelijken er het allergegrootste belang bij hebben dat geen cafés of drankgelegenheden oprijzen zou te midden van de ontworpen villa's alwaar hetzij door muziek, volkstoeleloep vooral des Zondags en bij feestdagen, alle rust en kalmte aan de wijk zou ontnomen worden ; dat aanleggers door het verbod dus aan hunnen eigendom eene meerderwaarde geven en behouden met het karakter van lustwoonwijk te vrijwaren en te verzekeren van deffig, kalm en stil geboerschap ;

Aangezien men hieruit moet gevolgtrekken dat noch aanleggers noch hunne rechthebbenden van geen enkel dezer voordeelen kunnen genieten of nut trekken tenzij in hoedanigheid van iegenars der naburige gronden ;

Aangezien van den anderen kant de last ook niet persoonlijk aan koopster werd opgelegd maar wel op den verkochten eigendom zelf drukt ; de dienstbaarheid is een last omdat zij het recht van den eigenaar van het lijdend erf inkort of bekrimpt ; verweerdere hadden als gewone koopers het onbetwistbaar recht hun goed te gebruiken als naar goetdunken en een café, hotel of pensioenhuys op te richten indien ze het goed vonden ; de last die ze vrijwillig hebben aanvaard beperkt hun eigendomsrecht op het aangekocht goed daar ze hebben aangenomen dit goed niet in te richten als café maar alleen als villagrond, ze hebben dus afgezien hun eigendomsrecht ten volle uit te oefenen en dit ten bate der naburige gronden ;

Aangezien zodoende de betwiste bepaling al de vereischten eener dienstbaarheid vertoont 't is te zeggen, een lijdend erf dat voor altijd in de manier van uitbating, gebruik of inrichting is beperkt ten voordeele van een ander naburig erf aan een anderen eigenaar behorende die er ongetwijfeld nut uit trekt welke dit nut ten bate maken mag en de dienstbaarheid verdeelen kan aan latere koopers ingevolge art. 77 van het B.W. ;

Aangezien uit de bewoording zelf door partijen gebruikt genoegzaam voortvloeit dat ze

eene dienstbaarheid «jus in re» hebben willen in 't leven roepen dat voor altijd het lijdend erf moet bezwaren vermits koopster niet alleen voor haar maar voor hare rechthebbende azeit op den aangekochten grond huizen te bouwen die zouden worden ingericht als drankgelegenheden ;

Aangezien het in leven roepen eener dienstbaarheid niet noodzakelijk bij woordelijke bepalingen moet geschieden en genoegzaam voortvloeien kan uit de aaneenschakeling der verschillende clausules van de akte die alzoo duidelijk de bedoelingen der partijen weergeeft ;

Aangezien tevergeefs verweerdere gelden doen dat hunne inrichting niet valt onder de bedrijven waarvan sprake is in de betwiste bepaling vermits het opgericht gebouw het uitzicht eener villa heeft en niet eener gewone herberg ; dat het niet zooveel het uiterlijk zicht is dat partijen hebben willen bedoelen maar wel het gebruik zelve der opgerichte gebouwen, dat verweerdere bekenen er eene drankgelegenheden uit te baten en dat het door al de omstandigheden der zaak is bewezen dat er niet alleen thee en koffie wordt geschenken maar alle soorten wijnen, bieren, verriisschen-de en warme dranken, dat overigens verweerdere bewust waren van de kontraktbreuk waaraan ze zich gingen plichtig maken vermits ze alvorens zoo te handelen aan aanleggers vroegen om in afwijking met de bepalingen van den verkoopakt toelating te bekomen om in het huis een café-spijshuis te mogen uitbaten, toelating welke hun geweigerd werd ;

Aangezien het ook zonder eenigen grond is dat verweerdere staan houden dat de akte van aanleggers zonder intrest is vermits ze niet bewijzen dat de uitbating van het café van aard is om hun eenige schade te berokkenen ; dat het enkel bestaan der kontraktbreuk voldoende is om de akte van aanleggers te verrechtvaardigen en dat het openen en uitbaten der drankgelegenheden zoodus eene oorzaak van waardevermindering hunner naburige gronden daartelt welke tot schadevergoeding recht geeft ; het is niet aan te nemen dat den eigenaar van een dienstbaar erf een feit zou mogen plegen dat de uitvoering der dienstbaarheid zou voor gevolg hebben als wanneer art. 710 van het B.W. hem zelfs verbiedt «iets te verrichten dat strekken zou om het gebruik der dienstbaarheid te verminderen of van dezelve ongemakkelijker te maken» ;

Aangezien bewuste bepaling geenszins tegenstrijdig is met de vrijheid van den eigendom en de vrijheid van den handel, dat noch het ingeroepen artikel 686 van het B.W. noch de wet van 1791 hier van toepassing zijn ;

Aangezien met recht en rede aanleggers hunne vraag hebben gericht zoowel tot eerste verweerder koopster van den grond als tot tweede verweerder, haar echtgenoot, welke haar niet alleen machtigen en bijstaan moet, maar welke in huidig geval eene persoonlijke verantwoordelijkheid op zich heeft genomen met als rechthebbende zijner vrouw op te treden ; het is hij die op 14 Maart 1931 voor zijn huwelijk met eerste verweerder te kennen gaf dat hij zinnens was de zaak uit te baten als drankgelegenheden, dat de Brouwerij Chasse Royale en Beyers zich bereid hadden verklaard voor de inrichting te zorgen indien de uitbating publiek was, dat zijn doel was een drankhuis te openen voor de toeristen die de heide in den Zomer bezoeken en hij reeds met verschillende organisaties in betrekking was zoodat Vlaamsche Toeristenbond, Automobiellclub en gymnastiekverenigingen langs welken kant hij zijn klienteel wilde maken ; dat sedertdien de tweede verweerder, gehuwd met eerste verweerder de uitbating heeft begonnen niettegenstaande de weigering van aanleggers ;

Aangezien de rechtbanken hunne beslissingen niet mogen bekrachtigen bij middel van dwangbepalingen maar dat niets belet dat de rechtbank op voorhand het bedrag der schade vaststelt welke aan een der partijen zou berokkend worden door een niet uitvoering harer beslissing ;

Aangezien aanleggers de reeds geleden schade schatten op 3000 fr., dat dit cijfer niet overdreven is daar er dient rekening gehouden der kosten die aanleggers hebben moeten doen om door het gerecht het afgesloten kontrakt te doen eerbiedigen : dat de schade voor de toekomst ex aequo et bono kan geschat worden op 50 fr. per dag ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle andere besluiten verwerpende : gehoord den heer Weis in zijn gedeeltelijk eensluidend advies ; verleent akte aan verweerder dat hij zijne echtgenoot, eerste verweerder bijstaat en machtigt om in rechte te staan ;

Verleent akte aan verweerdere en aanleggers dat zij de akte schatten in elk harer deelen en voor elk van hen en elk van de aanleggers en verweerdere afzonderlijk in zijn geheel op meer dan 6000 fr. en 5000 fr. ;

Verleent akte aan aanleggers Stracke en Beyers dat zij hunne echtgenooten machtigen om in rechte te staan ;

Veroordeelt beide verweerdere aan aanleggers te betalen den eene bij gebreke van den andere, de som van 3000 fr. met de rechterlijke intresten ;

Beveelt de sluiting der drankgelegenheden binnen de acht dagen der betekening van tegenwoordig vonnis en bij gebreke daaraan te voldoen, veroordeelt beide verweerdere den eene bij gebreke aan den andere, aan aanleggers te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 50 fr. per dag gedurende gansch den tijd dat de uitbating der drankgelegenheden zal blijven bestaan ;

Veroordeelt verweerdere tot de kosten des gedings ;

Verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorbaat en zonder borg niettegenstaande alle verhaal.

VREDERECHT 4^e KANTON ANTWERPEN

Vrederechter : M. Victor De Keyser.
Pleiters : Mters Valerius en Van der Mensbrughe.

Stad Antwerpen t/S. en General Motors.

AANSPRAKELIJKHEID. — SCHADE BEROKKEND DOOR GESTOLEN VOERTUIG. — FOUT VAN DEN EIGENAAR.

Wanneer het door onachtzaamheid is dat een voertuig gestolen werd, blijft de eigenaar, indien er een schade veroorzaakt werd met zijn voertuig, burgerlijk aansprakelijk voor de schade,

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder H. Vyt, te Antwerpen, in dato 28 Augustus 1930, geboekt ;

Gehoord partijen in middelen en besluiten ;
Aangezien de vraag strekt tot eerste verweerder zich verantwoordelijk te hooren verklaren voor de schade in den nacht van 28 tot 29 Juli 1930 door het autovoertuig Chevrolet plaat No 3194, aangericht aan den bareel van brug A der Zuiderdokken van Antwerpen en tweede verweerder zich burgerlijk verantwoordelijk te hooren verklaren voor de daden van eerste verweerder als eigenares van het autorijtuig en tot veroordeeling van beide verweerdere solidairlijk om aan aanlegster te betalen ten titel van schadevergoeding de som van fr. 606.50, met de gerechtelijke intresten en de onkosten van het geding ;

Aangezien eerste verweerder bekend dat hij in den nacht van 28 op 29 Juli 1930 een autorijtuig op den openbaren weg had laten staan voor eene herberg van de Jordaenskaai ; dat die verweerder eveneens bekend dat die auto aldaar onbewaakt is blijven staan vanaf één uur tot ongeveer 3 1/4 uur, «het contact afgesloten zijnde maar de deuren niet» ;

Aangezien het tevens door verweerdere niet tegengesproken is geworden dat dezelfde auto rond 3 1/4 ure van hare standplaats verdwenen was en heel kort nadien geweldig aangebeukt kwam tegen den barreel der brug van de Zuiderdokken en deze laatste tamelijk erg beschadigde ;

Aangezien een later onderzoek uitgewezen heeft dat het autorijtuig door boosdoeners gestolen was geworden en dat het de dieven geweest zijn die tijdens hunne vlucht den brugbarreel aangereiden hebben ;

Aangezien beide verweerdere alle verantwoordelijkheid over de aangeklaagde feiten van zich afwijzen, beweerende dat zij noch eenige overtreding begaan noch eenige fout bedreven hebben ;

Aangezien het van geen overwegend belang is : te weten of eerste verweerder, met zijn autorijtuig op den openbaren weg te laten staan in de omstandigheden hierboven aangehaald, eene overtreding begaan heeft of niet aan de wet of de reglementen op het gebruik van den openbaren weg want zoo het feit niet zou mogen beschouwd worden als zijnde een wanbedrijf door de strafwet betuigd, dan is het daarmee nog niet uitgemaakt dat het ook geen schadelijke daad is geweest waarvoor eerste verweerder ter verantwoording kan geroepen en aansprakelijke gesteld worden ;

Aangezien eerste verweerder bovendien bevoogt, dat de wet op het straatverkeer, verre van te verbieden wat hij gedaan heeft, integendeel uitdrukkelijk het recht verleent zulks te doen, om daaruit dan onmiddellijk af te leiden dat wie gebruik maakt van een hem toebedeeld recht, niemand wettelijk schaden kan door dit gebruik ;

Aangezien de betekenis van dit «qui suo jure utitur, neminem loedit» in verre na niet zoo algemeen en verstrekkend is als eerste verweerder 't voorhoudt ; dat om de gebruiker van een recht te vrijwaren tegenover derden van alle verantwoordelijkheid voor de gevolgen van dit gebruik, deze voorwaarde dient vervuld ; dat de beoefening van het recht gebeurde binnen de echte grenzen van zijn uitgestrektheid, op eene wijze die geheel rechmatig is en zonder dat daarbij een even onbetwistbaar recht van iemand anders gekrenkt worde ;

Aangezien bijgevolg, bijaldien men aannemen wilde dat eerste verweerder het recht had volgens de wet op het straatverkeer, zijn auto te verlaten zoodat hij het gedaan heeft er op aankomt te onderzoeken of hij van dit zoogezegd recht gebruik gemaakt heeft zonder daarbij eenige fout te begaan of zonder iemand anders recht te schaden ;

Aangezien het eerst en vooral dient aange-merkt dat de wet en de reglementen op het vervoer, indien ze in zekere omstandigheden en onder zekere voorwaarden toelaten een rijtuig

onbewaakt op den openbaren weg te laten staan, daarmee niets anders bedoelen dan, dat degene die van die toelating gebruik maakt, geene inbreuk doet op de openbare orde en geene strafbare overtreding begaat; dat het eene geheel verkeerde opvatting is die niet strafbaarheid van gezegd feit uit te breiden tot eene volkomen en algemeene niet-verantwoordelijkheid van den dader, want dit is onbetwistbaar het toegekende recht of het verleende vermogen bewerkstelligen buiten de grenzen die het wettelijk beperken en het toepassen op aangelegenheden die bij den wetgever niet beoogd werden, als hij hoogergezegde toelating in de wetsbeschikking neerschreef; dat het nu immers wel voor de hand ligt dat de wetgever voor doel had het straatverkeer te regelen, als hij bepaalde in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden een rijtuig onbewaakt mocht achtergelaten worden op den openbaren weg, en in het minst niet maatregelen wilde treffen om bijvoorbeeld de eigenaars of gebruikers dier rijtuigen tegen mogelijken diefstal daarvan te vrijwaren;

Aangezien niemand redelijkerwijze betwisten zal, dat de automobiel, niettegenstaande hare zoo ver doorgevoerde mechanische volmaaktheid en trots haar zoo veralgemeend gebruik, nog altijd moet aanzien worden als een tuig waarvan het gebruik gevaar meebrengt voor personen en zaken die langs de openbare wegen verkeerden of gelegen zijn; dat het dan ook maar redelijk is te eischen van diegene welke zulk tuig bezigt op de openbare straatwegen niet alleen dat hij daartoe de noodige vakkennis bezit maar ook nog dat hij die kennis in praktijk stelt met de noodige voorzichtigheid en aldus voorkomt dat hij zelf door onachtzaamheid of derde personen ten gevolge van zijn nalatigheid, bij middel van dit in-zich-gevaar-hebbend tuig, zaken of personen nadeel toebrengt;

Aangezien het nu wel zeker is, in feite dat eerste verweerder onvoorzichtig gehandeld heeft met zijn auto zonder eenige noodzakelijkheid gedurende meer dan twee uren en gansch onbewaakt op den straatweg achter te laten; dat verweerder wel is waar aanvoert dat hij de voorzorg genomen had het «contact» af te sluiten, doch dat dit afsluiten voor iemand die iets of wat bekend is met een automobiel, geen ernstige hinderpaal daartelt, en hem niet belet de motor binnen een paar minuten in gang te brengen; dat in voorhandig geval het in gang stellen van het rijtuig zelf des te gemakkelijker te bewerkstelligen was, daar de toegang tot het stuur volkomen vrij was, vermits eerste verweerder bekend dat hij niet eens de deuren daarvan op slot gedaan had; dat verweerder alsnog betoogt dat het tegen hem niet kan ingeroepen worden als eene bezwarende omstandigheid, dat hij het rijtuig gedurende meer dan twee uren alleen achterliet, vermits niets bewijst dat het misschien binnen de eerste tien minuten gestolen werd; dat echter indien wij een oogenblik aannemen, dat inderdaad het rijtuig binnen de eerste oogenblikken reeds gestolen werd, die omstandigheid bewijst hoe roekeloos het was het rijtuig in de bekende voorwaarden achter te laten, vermits het zoo gemakkelijk in enkele oogenblikken kan weggehaald worden, en tevens hoe absoluut zeker het is dat verweerder terwijl hij binnen zat, niet eens een «oog in 't zeil hield», vermits er nog twee uren voorbij gingen vooraleer hij iets van het verdwijnen der auto bemerkte;

Aangezien verweerder vruchteloos opwerpt dat men hier staat voor een geval van heikracht, voor eene gebeurtenis die niet kon voorzien worden, want niets lag meer in de lijn van het mogelijke dan het stelen van een auto zonder eenig toezicht verlaten op den openbaren weg in de meer gezegde omstandigheden van plaats en tijd;

Aangezien eindelijk verweerder nog opmerken doet dat er geen oorzakelijk verband bestaat tusschen zijne nalatigheid en het toebrengen der schade, waarvoor thans vergoeding gevraagd wordt, doch dat die opmerking allen ernstigen ondergrond mist vermits die schade aangebracht is geworden bij middel van het tuig dat hij in gebruik had en dat hij dank zijne schuldige nalatigheid in handen van derden had laten overgaan;

Aangezien het bedrag van de aangerichte schade niet betwist is geworden;

Aangezien tweede verweerster niet ontkent dat eerste verweerder in haren dienst was gedurende den tijd dat hij de gestolen auto bezigde; dat tweede verweerster overigens dit rijtuig — haar eigendom — toevertrouwd had aan eersten verweerder; dat trouwens deze laatste zonder tegenspraak van tweede verweerster verklaard heeft, dat hij de auto bezigde «om een foreman van het fabriek naar huis te doen», dat tweede verweerster bijgevolg dient verantwoordelijk gehouden voor de daad van haren aangestelde;

Om deze redenen:

Wij, Victor De Keyser, Vrederechter van het vierde kanton der stad Antwerpen, veroordeelen solidairlijk en elk voor het geheel beide verweerders om aan aanlegster te betalen ten titel van schadevergoeding, de som van zes honderd en zes franks 50 centiemen, met de gerechterlijke intresten en de onkosten van het geding, deze berekend op acht en zeventig franks 25 centiemen, niet inbegrepen het tegenwoordig vonnis.

NOTA. — Voor dit bepaald geval beslist dus het vonnis dat de eigenaar van een gestolen auto aansprakelijk blijft voor de schade die met het voertuig, door den dief veroorzaakt werd. Er wordt hier een interessante selectie gedaan tusschen verschillende opvattingen die niet allen leiden tot de veroordeeling van den eigenaar.

Inderdaad, dan wanneer de theorie van de waakzaamheid uit te oefenen door den eigenaar, dezès aansprakelijkheid inhoudt, sluit de gedachte van 't oorzakelijk verband als grondslag der aansprakelijkheid de verantwoordelijkheid van den eigenaar uit, omdat, naar de meening van velen, geen werkelijk verband, tusschen de daad van den eigenaar en de schade berokkend door den dief, voorhanden is.

De redeneering van het vonnis komt hierop neer: De eigenaar heeft een fout begaan, met zijn auto onbewaakt te laten zonder voorzorgen te nemen dan wanneer «de auto nog altijd moet aanzien worden als een tuig waarvan het gebruik gevaar meebrengt» en hij is niet gerechtigd het bestaan van een oorzakelijk verband te loochenen omdat zijn onvoorzichtigheid de schade door zijn eigen voertuig heeft mogelijk gemaakt.

De verklaring door de theorie van het oorzakelijk verband als grondslag der aansprakelijkheid, levert een groote moeilijkheid op, namelijk de identificering tusschen oorzaak en voorwaarde, doch, deze moeilijkheid ter zijde gelaten, sluit ze de aansprakelijkheid uit bij gemis aan een fout die oorzaak zijn zou van de schade. «Lorsque l'automobile a été volée et que l'accident est dû à une faute caractérisée du voleur, le propriétaire doit être dégagé de toute responsabilité même si on pouvait articuler un fait de négligence contre lui, car l'accident a pour cause non la soustraction de l'automobile, mais la faute du voleur (Gardnat et Salmon Ricci, blz. 668).

Marzeaud (I. 1171) oefent critiek uit op deze stelling, omdat, zegt hij, «c'est oublier que la faute est considérée comme la cause du préjudice chaque fois qu'il est établi que sans elle le dommage ne se serait pas réalisé», doch deze opvatting is in tegenstrijd met wat hij elders zegt nopens het oorzakelijk verband: «L'auteur de la faute initiale ne répond dans la chaîne des préjudices que de ceux qui sont la conséquence certaine de son acte. L'expression de «dommage nécessaire» ou de suite nécessaire qu'employait déjà Pothier, est préférable à celle de dommage direct et indirect. (Sic. Demolombe IV. 366).

Inderdaad, de schade zou niet gebeurd zijn ware de auto niet gestolen, doch deze werd niet noodzakelijkerwijze gestolen omdat hij niet bewaakt werd, en de schade werd niet noodzakelijkerwijze berokkend omdat de auto gestolen was. Het is op deze beweegredenen dat verschillende auteurs steunen om de aansprakelijkheid te loochenen. De rechtspraak, integendeel, besliste dikwerf: «que celui qui pose une des conditions d'un fait en est responsable si cette condition est fautive (Demogue IV, 4).

Een andere grondvesting der aansprakelijkheid is de wettelijke verplichting van bewaking die opgelegd is aan bezitters van gevaarlijke zaken, doch ook in deze voorstelling werd beweerd dat er geen aansprakelijkheid is in geval het tuig gestolen werd vermits alsdan de waakzaamheid onmogelijk is (Ripert, nota D. 1927, 1.99), hiertegen kan terecht gezegd worden dat het juist de bewaking is die de diefte verhinderen moet, diefstal is dan een te wren gevolg van onachtzaamheid en hier komt het oorzakelijk verband tot stand dat leiden moet tot aansprakelijkheid. (Besson. La notion de la garde dans la resp. du fait de choses inanimées, blz. 162).

In principie blijft dus de eigenaar aansprakelijk (Lalou, blz. 310) en het is slechts in geval de buiten bezitstelling onvoorzienbaar en omzeggens onvermijdelijk was dat geen verantwoordelijkheid hem treffen kan. (Josserand II blz. 263 cf. Rutsaert blz. 227).

Een gansch andere redeneering wordt gevolgd door Planiol en Ripert (VI. blz. 837), die een andere verklaring van de waakzaamheid inhoudt, dewelke er toe komt de toepassing van art. 1382 te vergen. Ook Kluyssens (Verbintenissen, blz. 440) komt er toe in te veel gevallen art. 1382 toe te passen. «Indien het ongeluk eigenlijk veroorzaakt werd door den persoon die de zaak in handen of in zijn onmiddellijk bezit of onder zijn leiding had op 't oogenblik waarop dat ongeluk zich heeft voorgedaan, zoo zal niet meer art. 1384.1, maar art. 1382 of 1383 te pas komen.

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk dat het vonnis gegevens aan verscheidene stellingen heeft ontleend, om te komen tot een oplossing die op eerste zicht wat verrassend lijkt.

R. v. LENNEP.

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

22 FEBRUARI 1933.

Voorzitter: M. Roosens.
Recht. Bijzitter: Mter Vlietinck.
Pl.: Mters J. Aerts en L. Vermeylen.

DIENSTCONTRACT. — OPZEG. — BEDIENDE 10 JAAR IN DIENST. — INTERPRETATIE. — ART. 12 DER WET VAN 1922.

Opdat een bediende recht zou hebben op een opzeg van zes maanden moet hij gedurende tien opeenvolgende jaren ononderbroken in dienst geweest zijn van dezelfde firma, behoudens gevallen van heikracht zooals bijvoorbeeld een oorlog.

Ch. M. t/ C. Nic.

Gezien de inleidende dagvaarding in dato van 6 Januari 1933, geregistreerd, strekkende tot betaling eener som van 5130 franken, ten titel van schadeloosstelling uit hoofde van drie maanden te weinig gegeven opzeg; met de gerechterlijke intresten en de kosten;

Gehoord partijen in hun middelen en besluiten;

Aangezien de poging tot verzoening ter zitting aangewend, vruchteloos is gebleven;

Aangezien de eisch eener bijvoeglijke schadevergoeding van drie maanden gesteund is op de bewering dat aanlegger tien jaren in dienst is geweest van verweerder, namelijk van 1904 tot 1914; vervolgens van begin 1923 tot einde 1932;

Aangezien weliswaar de oorlog een geval van heikracht was en geen beletsel kon zijn voor de toepassing van artikel 12 in fine der wet op het Dienstcontract; maar, daar aanlegger niet betwist dat na den oorlog, en voor hij terug in dienst trad van verweerder, hij bij een ander patroon heeft gewerkt;

Aangezien er dus onderbreking is geweest van het Dienstcontract bij denzelfden werkgever;

Om deze redenen:

De Werkrechterraad, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpend, verklaart den eisch onontvankelijk en ongegrond; wijst aanlegger er van af, en veroordeelt hem tot de kosten des gedings.

NOTA: Artikel 12 der wet van 7 Oogst 1922 luidt: «De opzeggingstermijn bedraagt zes maanden voor de bedienden, die in dienst van denzelfden werkgever zijn gebleven gedurende tien jaren.»

Dit alinea wordt door de Rechtspraak in breeden zin opgevat, waar er sprake is van overname der firma waar de bediende werkzaam was, door een derden; in deze zin, dat het in de bedoeling lag van den Wetgever de woorden «zelfden werkgever» op gelijken voet te stellen als «zelfde firma».

Ook wordt algemeen aanvaard, dat gevallen van heikracht, als oorlog of krijgslid, het dienstverband enkel schorsen en niet verbreken; zoodat de bediende de jaren dienst voor het geval van heikracht in rekening mag brengen, om tot een dienstverband van tien jaar te komen.

In aansluiting, en als gevolg misschien, met hooger bedoelde breede opvatting van artikel 12 in fine, wordt wel eens beweerd, dat, vermits de wet niet spreekt van «tien achtereenvolgende jaren», het feit alleen dat een bediende gedurende tien jaren in dienst is geweest bij eenzelfde firma, recht geeft op een opzeg van zes maanden.

De Werkrechterraad heeft, in hooger vermeld vonnis, deze zienswijze niet gevolgd en geoordeeld dat wel degelijk tien achtereenvolgende jaren dienst noodig zijn, om de bediende recht te geven op zes maanden opzeg.

Tegen dit vonnis werd beroep aange teekend.

Bestuurlijke rechtspraak

HOEI. — GEMEENTERAAD. — BESLISSING VERNIETIGD.

I. — Een gemeenteraadslid dat den door de wet vereischten politieke eed niet heeft afgelegd is desniettemin verkiesbaar als schepen.

II. — De eedaflegging is eene door de wet vereichte formaliteit dewelke echter niets toevoegt aan de hoedanigheid van gemeenteraadslid, die in feite door het kiezerskorps wordt verleend.

III. — De rangschikking der gemeenteraadsliden moet gebeuren volgens de regeling voorzien in de gemeentewet zonder rekening te houden van den datum der eedaflegging.

Gelet op de beslissing van den gemeenteraad van Hoei, dd. 16 Januari 1933, op het provinciebestuur den 21 derzelfde maand ingekomen, waarbij een tabel omtrent den voorrang der gemeenteraadsliden wordt opgesteld en de drie schepenen verkozen werden;

Gelet op het besluit van den heer gouverneur der provincie Luik, dd. 4 Februari 1933, houdende schorsing van de tenuitvoerlegging dezer beslissing;

Gelet op het besluit der bestendige deputatie van den provincieraad, dd. 6 Februari 1933, tot niet handhaving van deze schorsing;

Gelet op het beroep van den heer provinciegouverneur, dd. 6 Februari 1933, tegen bewust besluit van het provinciaal college, en op de beslissing, dd. 13 Februari 1933, waarbij de beirokken gemeenteraad van bovenvermelde besluiten en beroep heeft kennis genomen;

Overwegende dat op bewuste vergadering tot de aanstelling en de beëdiging der op 9 October 1932 verkozen gemeenteraadsliden werd overgegaan alsmede:

1° Tot het opmaken der tabel van voorrang der raadsliden;

2° Tot de verkiezing van de drie schepenen;

Overwegende dat gedurende de stemopneming der verkiezing voor het eerste-schepenschap, waarbij de heer Lebeau zes, de heer

Marionex één en de heer Jadoul vijf stemmen behaalden, de tot gemeenteraadslid verkozen heer Jadoul zijn intrede in de vergadering heeft gedaan;

Overwegende dat het voorstel van den burgemeester om, alvorens tot een tweede stemming voor het schepenschap over te gaan, den heer Jadoul den eed te laten afleggen, niet werd aanvaard omdat de verkiezing aanvankelijk had genomen;

Overwegende dat bij de tweede stemming de heer Lebeau zes en de heer Jadoul zes stemmen heeft behaald;

Overwegende dat, aangezien de heer Jadoul den eed niet had afgelegd en niet als gemeenteraadslid aangesteld was, de op zijn naam uitgebrachte stemmen door den gemeenteraad van onwaarde werden verklaard;

Overwegende dat de heer Lebeau tot verkozen schepen werd uitgeroepen en dat, eerst daarna, de burgemeester aan den heer Jadoul heeft gevraagd om den voorgeschreven eed af te leggen en hem, nadat deze formaliteit was volbracht, tot gemeenteraadslid heeft aangesteld;

Overwegende dat de gemeenteraad daarna de twee andere schepenen heeft verkozen;

I. Wat de verkiezing der schepenen betreft:

Overwegende dat het mandaat van gemeenteraadslid door het kiezerskorps wordt gegeven; dat de aanstelling en de eedaflegging alleen vereischt worden voor de bevoegdheid om dit mandaat uit te oefenen; dat, onder deze voorwaarden, de heer Jadoul, die nog niet tot gemeenteraadslid was aangesteld, wettig tot schepen mocht verkozen worden, mits dit ambt alleen uit te oefenen nadat hij den eed en als gemeenteraadslid en als schepen had afgelegd;

Overwegende dat de op naam van den heer Jadoul uitgebrachte stemmen bijgevolg ten onrechte van onwaarde werden verklaard; dat dus, aangezien bij de eerste stemming geen enkel kandidaat de bij de wet vereichte volstrekte meerderheid had bekomen, een tweede stemming dan ook, maar alleen in dit geval, gewettigd was;

Overwegende dat de heer Jadoul tot gemeenteraadslid mocht aangesteld worden zoodra hij zijn intrede in de vergadering deed; dat doordien het volbrengen van voornoemde formaliteit geen aanleiding tot bespreking kon zijn, de geldigheid der verkiezing, eenmaal door de bestendige deputatie als zoodanig aangenomen, niet door den raad mocht betwist worden en voor den belanghebbende een verworpen recht was, dat hem door den burgemeester noch door den raad langer mocht onthouden worden;

Overwegende dat, onder deze voorwaarden, het voorstel van den burgemeester om den heer Jadoul te beëdigen alvorens tot de tweede stemming over te gaan, dan ook ten onrechte werd verworpen; dat bijgevolg de uitkomst dezer tweede stemming door de gedwongen onthouding van bewust gemeenteraadslid valscht werd;

Overwegende dat de daaropvolgende verkiezingen van tweede en derde schepenen door het feit dat de heer Lebeau, tot verkozen werd uitgeroepen kunnen beïnvloed geweest zijn; dat zij er naar het blijkt, zoo nauw in verband mede staan dat haar vernietiging zich opdringt;

II. Wat het opmaken der tabel van voorrang der gemeenteraadsliden betreft:

Overwegende dat dit werd gedaan zonder met de verkiezing van den heer Jadoul tot gemeenteraadslid rekening te houden;

Overwegende dat de voorrangstabel, zooals zij door den gemeenteraad definitief is opgesteld, aan ieder raadslid een recht verleent wegens de prerogatieven welke aan hun rang krachtens verschillende wetsbepalingen worden toegekend; dat te dezer zake de toekenning van deze rechten naderhand door den gemeenteraad niet mag gewijzigd worden; dat, ten einde de gevolgen er van te doen verdwijnen, bewuste voorrangorde dient vernietigd;

Overwegende dat, zooals zij genomen werden, bovenvermelde beslissingen het algemeen belang krenken;

Gelet op de artikelen 86 en 87 der gemeentewet;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Bovenvermelde beslissing van den gemeenteraad van Hoei, dd. 16 Januari 1933, wordt vernietigd, voor zoover zij de voorrangorde der gemeenteraadsliden bepaalt en de heeren Lebeau, F., Preudhomme, J., en Marionex, G., tot schepenen verkozen verklaart.

Melding hiervan dient gemaakt in het notulenboek van den gemeenteraad, op den kant der vernietigde akten.

Binnen tien dagen na de bekendmaking van dit besluit in den «Moniteur», dient de gemeenteraad van Hoei bijeengeroepen om de schepenen te verkiezen en de voorrangstabel der gemeenteraadsliden op te maken.

Art. 2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 24 Maart 1933.
(Staatsblad van 30 Maart 1933).

NOTA : Het geval dat aanleiding gaf tot bovenstaande beslissing, is het volgende :
Tusschen de nieuw gekozen gemeenteraadsleden was een akkoord ontstaan rond de vorming van een schepencollege met uitsluiting eener minderheidspartij.

Op het oogenblik dat de nieuwe gemeenteraad vergaderde ten einde eedaflegging der gemeenteraadsleden, alsmede verkiezing der schepenen was een lid van een der meerderheidsgroepen, tevens aangeduid om een ambt van schepenen te bekleden, afwezig.

Tengevolge hiervan ontstond twijfel, zoodat een lid der meerderheid voor een niet aangeduide candidaat stemde; bij gebrek aan de vereichte meerderheid was herstemming noodzakelijk.

Op dit oogenblik kwam de afwezige candidaat binnen, doch werd niet onmiddellijk toegelaten tot de eedaflegging. Evenmin mocht hij deel nemen aan de stemming.

Bij de herkiezing behaalde hij evenveel stemmen als een tegenstrever, en deze laatste werd aanzien als gekozen, als zijnde gerangschikt voor het pas binnengekomen lid.

Tevens werden de stemmen uitgebracht op dezen laatste ongeldig verklaard; gezien het gebrek van eedaflegging.

Bovenstaande beslissing stelt vast dat het ten onrechte is dat gemelde stemmen ongeldig werden verklaard, en stelt vast dat het lid in kwestie onmiddellijk had moeten toegelaten worden tot de eedaflegging, en tevens dat zoolang de termijn van verval wegens weigering van eedaflegging niet verlopen was hij zijne normale rangschikking volgens de regelen der gemeentewet moest bekleden.

I. V.

Nederlandsche Rechtspraak

RECHTBANK ROTTERDAM

25 JANUARI 1932

Voorzitter : Mr. S. G. Canes.
Rechters : Mrs. S. N. B. Halbertsma, J. C. Brongers.

Ten opzichte van een naar het buitenland varende binnenschip is het zeerecht toepasselijk; derhalve ook art. 745 W. v. K.

J. van de Graaf, te Schiedam, appellant,
proc. Mr. J. Buskop,

tegen
H. van der Leer, te Rotterdam, geïntimeerde,
proc. Mr. A. G. W. van Renterghem.

De Rechtbank, enz.;

Wat de feiten betreft :

Overwegende, dat appellant bij conclusie van eisch in hooger beroep heeft gesteld :

Blijkens hierbij overgelegd inleidend request heeft geïntimeerde als eischer in eersten aanleg den appellant voor den Ktr. te Schiedam doen oproepen en zijn veroordeeling gevorderd tot betaling van f 146.57 wegens bewerdelijk door appellant aan geïntimeerde per resto verschuldigd loon over de periode van de tusschen hen bestaan hebbende dienstbetrekking, welke, gelijk in bedoeld request werd gesteld een eind nam op 15 Jan. 1927. Het door appellant persoonlijk mondeling voor den Ktr. gevoerde verweer is niet voldoende tot zijn recht gekomen, op grond waarvan de Ktr. te Schiedam bij vonnis dd. 28 Juli 1931 bij gemis aan voldoende tegenspraak de vordering heeft toegewezen. Met dit vonnis kan appellant zich echter niet vereenigen, weshalve hij tijdig bij de Rb. van dit vonnis is gekomen in hooger beroep.

Als grief tegen bedoeld vonnis wenscht hij thans aan te voeren, dat de Ktr. de door geïntimeerde tegen appellant ingestelde vordering niet-ontvankelijk had behooren te verklaren. Blijkens den inhoud van het inleidend request strekt geïntimeerde's vordering tot betaling van loon, op grond van een tusschen partijen gesloten overeenkomst, waarbij geïntimeerde zich verbond als schipper in dienst van appellant op diens schip « Morgenster » reizen te maken naar Duitsland, België en elders. Ingevolge art. 748 W. v. K. moet dus het onderwerpelijke schip, als bestemd naar buitenlands, worden aangemerkt als een zeeschip, met gevolg dat de bepalingen voorkomende in den 12den titel van boek II W. v. K. toepasselijk zijn. (Vgl. Rb. Rotterdam 10 Oct. 1930, W. 12236, N. J. 1931, blz. 464).

De onderwerpelijke vordering moet dus op grond van art. 745, sub 10, W. v. K., nu deze werd ingesteld op 9 Juli 1931, terwijl de dienstbetrekking 15 Jan. 1927 eindigde, als vervallen worden beschouwd, welk artikel de Ktr. ambtshalve had moeten toepassen.

Voor het geval de in het request gestelde verhouding tusschen partijen niet mocht zijn die, welke bedoeld is in art. 745 W. v. K. doet appellant, met verwijzing naar art. 1988 B. W., thans alsnog een beroep op het verjaard zijn der ingestelde vordering op grond van art. 2005, 3e en 4e al., B. W.; immers het loon was bepaald en werd uitbetaald per week, terwijl, al zou de betaling in andere termijnen plaats gevonden hebben, verjaring is ingetreden op grond van art. 2006 B. W.; enz.

In rechte :

O. dat tusschen partijen vaststaat, dat het door van der Leer gevorderde loon, volgens diens stellingen, voortspruit uit eene op 15 Jan. 1927 beëindigde dienstbetrekking als schipper op van de Graaf's schip de « Morgenster » voor reizen naar Duitsland, België en elders ;

O. dat mitsdien volgens art. 748 W. v. K. op dat schip, dat als zeeschip wordt beschouwd, de bepalingen van het zeerecht en dus ook die van den 12den titel W. v. K. toepasselijk zijn ;

Fiskale Kroniek

DE FISCALE VERBINTENIS

In de rechtswetenschap wordt hoe langer hoe meer aandacht gewijd aan de fiscale verbintenis.

Tegenover de wetgevende macht om een belasting aan de bevolking op te leggen blijft de fiscale verbintenis in een louter publiekrechtelijke gehoudeheid en zelf, indien wij aldus spreken mogen, in een primair stand. Het blijft immers een tegenhanger der heerschappij van den staat : onderworpenheid. Deze verbintenis loopt buiten de vaste rechtsverhoudingen der gewone verbintenissen. Zoodra echter de fiscale wet is uitgevaardigd wordt de algemeene staatsplicht der onderworpenheid een positieve rechtsverhouding : de burger is slechts volgens de wettelijke voorschriften verbonden en hij kan dus zijn verbintenis zeer precies in de wet afgelijnd vinden, zooals alle verbintenissen hetzij in een overeenkomst, hetzij in de wet een rechtstatuut vinden. In hoever deze verbintenis nu met de gewone verbintenis is te vereenzelvigen is wel hoofdzakelijk een theoretisch debat dat op dit oogenblik in verscheidene landen belangstelling opwekt, zeer curieus parallelisme der geestesstroomingen, doch dat hier slechts even wordt aangewezen.

De inhoud der verbintenissen willen wij in deze kroniek even overwegen. Praktisch zal de lezer zijn fiscale verbintenis vereenzelvigen met de opgelegde belasting, die hij jaarlijks betalen moet. Daarbij is echter de fiscale verbintenis niet beperkt.

Zeggen wij onmiddellijk dat wij hoofdzakelijk ons onderzoek bij de belasting op het inkomen beperken willen en zelf precieser bij de bedrijfsbelasting.

I. Betalen en aangeven.

Alvorens de aanslag is opgelegd en uitvoerbaar verklaard om zijn tastbare wezenheid in een door dwangbevel uitvoerbaren rol te vinden, wegen reeds op den belastingsschuldige verscheidene verbintenissen. Ons Verbrekingshof stipelt deze zeer nauwkeurig uit.

De belastingwet beperkt zich niet bij het aanwijzen der belastbare gegevens, voorwerp der taxatie, b.v. de omschrijving van den aard der bedrijfswinst, netto winst. Deze belastbare winst dient door de belastingsschuldigen te worden aan het officieele daglicht gebracht. Het is de eerste inhoud der fiscale verbintenis.

Laten wij niet onmiddellijk de afhouding der taks aan de bron voor loonen en wedden bij dezen primair inhoud der verbintenis begrepen zien. Zij is meer bij de invordering onder te brengen.

Op alle belastingsschuldigen weegt den plicht om de belastbare winst ter kennis van den bevoegden staatsambtenaar te brengen. Deze verbintenis weegt niet alleen op de leden van den staat, maar op alwie in het economisch leven van den staat gemengd is. Ook een Nederlander die geld uitgeplaatst heeft in Nederland doch in België verblijft, heeft de interesten die hem uit Nederland toekomen, ter kennis van den Belgischen Staat te brengen. (Verbrekingshof 27 Feb. 1933 Pas. 1933 I bl. 144) zooals de Nederlander die in Nederland verblijft en geld plaatst in België op zijn interesten eveneens door afhouding belasting betaalt aan den Belgischen Staat. De belasting is een economisch begrip geworden, los van alle staatsonderhoorigheid.

Dit bekend maken is NIET BEPERKT BIJ HET ANGEVEN. Dit is wel de bestgekende verbintenis, zij is echter daarbij niet bepaald. Deze verbintenis grijpt verder in ons privaat leven en laat ons op geen enkel oogenblik los. Bovendien de jaarlijkse aangifte met hare ditmaal min sympathieke oranje kleur, heeft de belastingsschuldige een bestendige plicht om zijn belastbare winst EVIDENT te houden.

II. Twee verplichtende boekhoudingen. Inspectierecht.

De lezer weet natuurlijk dat heel wat verblijfhoudenden in ons land, ook buiten de fiscale verbintenis om, door de wet verbonden zijn tot een ordelijk boeken van hun economische gedragingen. Het handelswetboek verplicht de handelaars tot stipte boekhouding, en de fiscale wet heeft dan ook aan de fiscale macht het recht toegekend deze anderszins geheime boekhouding te raadplegen. (1)

De verplichtende boekhouding stamt hier uit

O. dat dus ingevolge art. 745 W. v. K. de onderhavige rechtsoverdracht, voortspruitende uit de dienstbetrekking van den kapitein, één jaar na het eindigen der dienstbetrekking op 15 Jan. 1927, was vervallen en op 9 Juli 1931 niet meer met vrucht kon worden ingesteld ;

O. dat dus de grief van van de Graaf is gegrond en de Ktr. van der Leer's vordering niet had mogen ontvangen ;

O. dat mitsdien het vonnis, waarvan beroep, reeds daarom moet worden vernietigd ; enz..

het algemeen recht en wordt dus slechts aan het onderzoek van het fiscaal beheer onderworpen. Laten wij echter niet voorbarig uit artikel 63 afleiden dat belastingplichtigen die geen handelaars zijn aan geen boekhouding gebonden zijn, al is zij zeker niet verplichtend aan onderzoek onderworpen.

De vrije beroepen worden door de wet tot een uitsluitelijk fiscale boekhouding gedwongen (art. 30 al. 3 en volgende) en wij hebben deze in een vorige kroniek omschreven. Tegenover de uitdrukkelijke bepaling van art. 63 hebben wij de wettelijkheid van het inspectierecht dat bij Ministerieel Besluit wordt gehuldigd betwijfeld.

Is aldus het evident houden der belastbare winst niet bij deze twee groepen beperkt ?

III. Algemeene verplichting de belastbare winst uitwijsbaar te houden.

Dat is nu juist het onderwerp dezer kroniek.

Nee, dit fiscaal boekhouden is niet bij handelaars en vrije beroepen beperkt. En wat bij het eerste zicht voor deze twee groepen een uitzonderingsverplichting kan toeschijnen is slechts een uitzonderlijke reglementeering van een algemeenen regel.

Zeker zegt de wet niet dat een boekhouding moet gehouden worden, zij staat evenmin eenig inspectierecht toe, integendeel, dit wordt voor niet handelaars uitdrukkelijk uitgesloten. Tot wat kan dus dit alleszins geheime bewijsmateriaal baten ?

Heel eenvoudig met aan dit materiaal een bijzondere bewijskracht toe te kennen, indien het vrijwillig wordt voorgebracht, en met aan het fiscaal beheer een uitzonderlijke macht toe te kennen indien het niet wordt voorgebracht. In deze twee sancties ligt heel de plicht der fiscale boekhouding omsloten.

Laten we spoedig zeggen dat het eigenlijk niet om een registerboekhouding gaat. Slechts dit eischt de wet dat alle belastbare winsten met bewijsstukken dienen gestaafd te worden. Het is dus min, vermits er geen register zonder blancs noch doorhalingen, gevorderd wordt, het is anderszins meer, daar bewijsstukken « pièces justificatives » meer vooropstellen dan een louter noteren in een register. Elke belastingsschuldige heeft dus principieel een fiscaal bundel aan te leggen waar de geïnde winst met bewijsstukken dient vermeld te zijn. In feite gaat het er natuurlijk niet zoo streng, de wet is echter wel principieel te begrijpen als de belasting; niet van een verklaarde winst doch van een bewezen winst. Vermits dit bundelen van ons bewijsmateriaal aan geen inspectie onderworpen is, dienen wij na te gaan WANNEER dit bundel dient voorgebracht.

IV. Aangifte en bewijsstukken.

Het voorbrengen van het bundel of van een deel daarvan is niet zoo facultatief als de meeste burgers denken, het is wel degelijk principieel voor te brengen bij elke aangifte.

Het openbaar leven van onzen bundel vangt dus aan bij de aangifte der winsten. Allereerst beschouwen wij het rechtskarakter der aangifte.

De aangifte is eerst essentieel en noodzakelijk een formeele verklaring der winst, OP DEN FORMULIER door den staat voorgeschreven. Het bundel heeft dus op zich zelf geen betekenis. De belastingsschuldige moet zelf zijn materiaal totaliseeren, volgens de voorschriften der aangifte en wie in de aangifte verwijst naar bijgevoegde stukken, zonder er zelf de belastbare winst uit te totaliseeren, dient een onregelmatige aangifte in die aan het beheer een willekeurige macht verleent om den aanslag vast te stellen (Verbrekingshof 6 Maart 1933 Pas. 1933 I 154). Wij zullen bestendig kennis maken MET HET STRIKT GEBONDEN ZIJN VAN HET BEHEER WAAR DE FORMEELE VEREISCHTEN VERVULD WORDEN eenerzijds en anderzijds de willekeurige macht over deze die de formeele voorschriften verzuimen. HET FORMALISME IN DE BELASTING OP HET INKOMEN BEVEILIGT TEGEN WILLEKEUR.

Moet dus essentieel de belastingsschuldige zijn oorkonden beoordeelen en ontleden, en het bedrag neerschrijven zijner belastbare winst, daarmee is zijn taak niet ten einde. Theoretisch zou bij de verklaring het bundel der bewijsstukken dienen gevoegd te worden (art.

54 § 1 en § 2) (2). Daarop berust echter geen bijzondere sanctie.

Wel kan het beheer bij het ontvangen der aangifte ALLE BEWIJSSTUKKEN VORDEREN. Het reeds vermelde arrest heeft dit zeer juist omschreven. Een handelaar beweerde dat het recht van het beheer beperkt was bij de inspectie van zijn wettelijk verplichte boekhouding (art. 63). Deze boekhouding stelt hem echter niet vrij van de algemeene verplichting bewijsstukken te bundelen.

« Attendu — zegt het arrest, — qu'indépendamment du droit rigoureux conféré au fisc » par l'art. 63 et à l'exercice duquel un contribuable ne peut se soustraire sans encourir » les sanctions pénales de l'art. 64 des lois » coordonnées, le fisc peut réclamer officieusement communication des pièces comptables » et TIRER DES REFUS DU CONTRIBUABLE » PRESOMPTION GRAVE D'INEXACTITUDE, » justifiant la taxation d'office ; que les obligations du contribuable à cet égard dérivent » des articles 28 et 56 des lois coordonnées qui » lui ordonnent de produire tous documents » probants » (Verbrekingshof 6 Maart 1933 Pas. 1933 I 156).

Het is dus wel duidelijk. Bovendien de boekhouding voor de handelaars weegt aldus op alle belastingsschuldigen de plicht ALLE BEWIJSSTUKKEN in gereedheid te houden.

Laten wij opmerken dat het arrest de vraag slechts beantwoordt heeft voor de boekhouding der handelaars. De vrije beroepen zijn immers, UITSLUITELIJK DOOR DE FISCALE WET, tot stamboekjes of dagboek gehouden en mij dunkt dat uit deze wettelijke verplichting dan ook de presumptio juris tantum van dit bewijsmateriaal dient te vloeien. Mijns inziens zou het beheer geen andere bewijsstukken kunnen vorderen ter uitzondering natuurlijk der bestanddeelen der aangifte die niet in het wettelijk bewijsmateriaal dienen opgenomen (b.v. de uitgaven dienen niet vermeld in het stamboekje). Het beheer kan wel de onjuistheid bewijzen. Stamboekjes en dagboeken met hun strafrechtelijk apparaat zouden aldus een voordeel brengen : volledige bewijskracht en vrijstelling van alle andere bewijsstukken.

V. Sanctie.

Een aangifte met alle gevraagde bewijsstukken is aldus alleen een regelmatige aangifte. De regelmatigheid der aangifte brengt dit groot voorrecht mede dat de VOLLEDIGE BEWIJSLAST van de onvolledigheid of onjuistheid der aangifte bij den staat berust. Het tweeledig formalisme :

1° aangifte stipt naar den voorgeschreven vorm,

2° alle gevorderde bewijsstukken, beveiligt aldus tegen den willekeur van het beheer. De lezer zal onmiddellijk inzien dat op die wijze de verplichting ontstaat zijn gansche belastbare winst met bewijsstukken evident te houden.

Een tweede voorrecht wordt aan dit formalisme toegekend namelijk dat eene voorkomende procedure met bijzondere waarborgen dient gevolgd door den controleur, ZELF INDIEN HIJ MEENT BEWIJZEN VAN ONNAUWKEURIGHEID IN HANDEN TE HEBBEN (art. 55). Het door den controleur gewijzigde bedrag dient medegedeeld aan den belastingsschuldige die 20 dagen wachten mag om zijn bezwaren voor te brengen. Wordt geen akkoord bereikt dan dient de fiscale commissie geraadpleegd en slechts op haar gelijkkluidend advies wordt het bewijsmateriaal van den controleur rechtvaardig verleend in dezer voege dat door dit advies de bewijslast wordt overgebracht op den belastingsschuldige. In zover de controleur met de commissie niet akkoord gaat blijft op hem de bewijslast rusten.

Dat is dus wat wij fiscaal de hemel mogen noemen van den belastingsschuldige. Wat is er nu de hel ?

DE AANSLAG VAN AMBTSWEGE ! En dat is werkelijk een erge maatregel. Sinds 1930 dient de fiscale commissie te adviseeren alvorens de aanslag van ambtswege wordt opgelegd. Is hij echter opgelegd dan geldt deze aanslag als juist BEHOUDENS TEGENBEWIJS. De aanslag is een enkel cijfer ! Het tegenbewijs is een absoluut volledig en onberispelijk bundel bewijsstukken van het geheele economische leven van den belastingsschuldige. Practisch is dit gelukkig niet zoo abstract, daar gewoonlijk de aanslag slechts wordt opgelegd voor een bepaald betwist bedrag, er zijn echter reeds talrijke voorbeelden van globale verhooging tot het vier en vijfdubbele der aangegeven winst. Wie in dit geval met geen volledig dossier voorzien is wordt noodzakelijk in het ONGELIJK gesteld. (3)

De fiscale verbintenis laat ons dus geen oogenblik los : aantekenen en daarenboven alle bewijsstukken bundelen voor uitgaven en inkomsten.

Zoo wordt schrijver dezer met al zijn lezers collega ; allen moeten wij immers onze fiscale Kroniek schrijven.

THUYSBAERT Pr.

(1) Art. 63 : « De Minister van Financiën kan bovendien bevelen dat de boeken der belastingplichtigen, DIE HANDELAARS ZIJN, onderzocht

worden door een ambtenaar die ten minste den graad van controleur heeft.»

(2) Het paragraaf 1 van artikel 54 voorziet eigenlijk uitzonderingen: «1° Vennootschappen of aandelen en alle benaamingschuldigen die hunne boekhouding niet per burgerlijk jaar afsluiten.» — Art. 54 § 2 is echter algemeen: «deze aangifte wordt bij voorkomend geval gestaafd met een bewijsaanvoerende uittreksel uit de boeken of rekeningen van den belastingplichtige.»

(3) Wij zijn aldus geraadpleegd geweest door een kunstenaar aan wien het beheer de verantwoording vroeg volgens een voorgelegde vragenlijst van zijne verschillende inkomsten. Kan mij eene boekhouding worden opgelegd? was zijne vraag. Mijn antwoord was dat onrechtsreeks verplichtend was niet slechts een notere van de winsten (boekhouding) doch daarenboven het bijhouden van bewijsstukken. In het voorkomend geval werden geen bewijsstukken gevraagd, doch een splitsing van de aangegeven winst in aangewezen groepen. Dit was een tegemoetkoming daar theoretisch meer kan gevorderd worden. Wordt niet geantwoord en desgevallend worden de bewijsstukken niet voorgebracht dan kan willekeurig de belastbare winst worden vastgesteld. Tegen deze vaststelling kan slechts een volledige verantwoording gestaafd met volledige bewijsstukken opwegen.

Bibliographie

GIORGIO DEL VECCHIO. Sui principi generali del diritto. Modena 1931.
Stato e società degli estati. Milano 1932.
Moderne concezioni del diritto. Genova 1931.

Een der meest vooraanstaande figuren der huidige Italiaansche rechtsphilosophische school is voorzeker del Vecchio, Professor aan de Universiteit van Rome. Onder zijn leiding verwerfde de «Rivista internazionale di filosofia del diritto» een internationale bekendheid en een faam van degelijkheid die hem ten eerste tot eer strekken. In een eenvoudige doch kernachtige taal ontwikkelt del Vecchio zijn opvattingen die immer door een stevige redeneering geschaagd en door een overvloedige documentatie bevestigd zijn. De enkele kleine geschriften die we hier ontleden, geven vooral blijk van zijn uitgebreide kennis der duitse rechtsphilosophische sterkten; de auteur onderzoekt niet alleen de algemeene rechtsprincipiën, doch ontleedt ook op diepzinnige wijze het wezen der analogie en der interpretatie; voor wat betreft de algemeene rechtsprincipiën, komt hij tot de slotsom (Principi blz. 61), dat deze nimmer tegen het stellige recht gelden mogen, doch slechts de bepalingen van het positieve recht mogen vervullen.

In zijn «Stato e società degli Stati» schetst hij ons bondig de bijzonderste fasen in den ontwikkelingsgang der grondstellingen van het internationaal publiek recht vanaf de opvatting van Lasson volgens dewelke staatsverdragen slechts vertolkingen van machtsverhoudingen zijn tot de huidige leer die meer en meer wil aansluiten met de diepzinnige grondslagen door Grotius gelegd doch in zoverre een opbouw volgens positivistisch getinte stellingen op deze grondslagen mogelijk is. Del Vecchio stipt zeer juist aan, dat de geldigheid der verdragen rust op hunne noodzakelijkheid (blz. 9). Indien, volgens hem, het soevereiniteitsbegrip een hinder zijn zou voor de geldigheid der staatsgebondenheid, dan moet dit begrip maar geweerd worden, doch, meent hij, in werkelijkheid is het slechts een verkeerde verklaring van het soevereiniteitsbegrip dat een belemmering daartoe is; de erkenning van een Statenbond is geheel in overeenstemming met een juiste soevereiniteitsopvatting.

In een opvolgende analyse teekent ons de auteur de bijzonderste lijnen van de moderne juridische constructie van het internationaal publiek recht, namelijk het Pact van den Volkenbond. Buiten de bekrachtiging van grondstellingen werd er, wat del Vecchio noemt een nieuwe juridische figuur geschapen met de verklaring dat zelfs niet-leden van den Volkenbond verzocht worden in geval van onderlinge betwisting, deze voor te leggen aan den Raad; en deze bemoeiingen roepen weer het vraagstuk der soevereiniteit op.

De verhoudingen tusschen de soevereine staten en den Volkenbond, zijn volgens del Vecchio nog niet genoegzaam uitgediept; het kan trouwens niet anders, vermits daartoe de oplossing van een ander vraagstuk gevraagd is, oplossing die tot dusverre niet gevonden werd, namelijk de verhouding van den Staat tot het Recht. In de huidige fase doen zich dus de gegevens in een onevenwichtig verband voor, de werkelijkheid gaat de heersche leer vooraf; een geringe doch bestaande afankelijkheid der staten van den Volkenbond, staat in tegenstelling met de nog heersche soevereiniteitsopvatting der ongebondenheid: doch de huidige evolutie van het internationaal publiek recht vertoont de kenteekens der opkomst eener goed geschaagde theorie van de juridische verhoudingen tusschen de Staten en het onontbeerlijk organisme der moderne beschaving: de Volkenbond.

R. v. LENNEP.

Wetgeving.

WET OP DE VERVAARDIGING, DEN HANDEL IN, EN HET DRAGEN VAN WAPENEN, EN OP DEN HANDEL IN MUNITIE. (1).

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, heil.

De Kamers hebben aangenomen en wij bekrachtigen hetgeen volgt:

HOOFDSTUK I. — ALGEMEENE BEPALINGEN.

Artikel 1. — Worden alleen gemachtigd vuurwapenen of onderdelen daarvan te vervaardigen, te herstellen, of daarin handel te drijven, munitie te vervaardigen of daarin handel te drijven, zij die overeenkomstig het volgende artikel de aangifte hebben gedaan van wapen- of munitiefabrikant, van wapen- of munitiehandelaar, of van wapenmaker.

Art. 2. — De belanghebbende doet zijn aangifte bij het gemeentebestuur van de plaats waar zijn fabriek, winkel of werkplaats is gelegen.

Dit bestuur maakt daarvan melding op een afzonderlijk register en levert daarvan aan verzoeker een getuigschrift af.

HOOFDSTUK II. — VAN DE WAPENEN.

EERSTE AFDEELING

Rangschikking van de wapenen.

Art. 3. — Worden geacht verboden wapenen te zijn: dolken en dolkessen, met uitsluiting van jachtmessen, degenstokken en geweerstokken, knotsen, vouwgeweren boven kaliber 20, geweren waarvan de loop of de kolf in verschillende deelen kan worden uiteengenomen en alle verdoken of geheime aanvalswapenen die niet als verweerwapenen of oorlogswapenen mochten beschouwd zijn.

Worden geacht verweerwapenen te zijn: pistolen, revolvers en automatische pistolen.

Worden geacht oorlogswapenen te zijn: met uitzondering van pistolen en revolvers, alle vuurwapenen met getrokken loop of blanke wapenen die kunnen dienen voor de bewapening der troepen.

Worden geacht jacht- of sportwapenen te zijn: die welke tot geen van bovenstaande categorieën behoren.

Wapenen van twijfelachtig model worden bij koninklijk besluit in een van bovenstaande categorieën gerangschikt.

TWEEDE AFDEELING

Van verboden wapenen.

Art. 4. — Niemand mag verboden wapenen vervaardigen, herstellen, te koop stellen, verkopen, uitdelen, invoeren of vervoeren, opslaan of dragen.

In de hierboven voorziene gevallen, zullen die wapenen worden in beslag genomen, verbeurd verklaard en vernietigd.

De voorziene verbodsbepaling geldt niet, in de door de regering te bepalen voorwaarden, voor de vouwgeweren vervaardigd, met het oog op den uitvoer, of voor de andere verboden wapenen waarvan de vervaardiging, met het oog op den uitvoer, bij koninklijk besluit mocht gemachtigd zijn.

DERDE AFDEELING.

Van verweerwapenen.

Art. 5. — Behoudens het geval van rechtstreekse uitvoer door den verkoper of den afstanddoener, mag een tot verweer dienend vuurwapen slechts verkocht of afgestaan worden aan wapenfabrikanten of -handelaars, aan wapenmakers en aan de personen voorzien van een machtiging tot aankoop. Die machtiging wordt hun afgeleverd door den commissaris van politie, of bij diens ontstentenis, door den commandant der rijkswacht van de woonplaats van den aankoper of, indien deze niet zijn woonplaats in België heeft, door den commissaris van politie of den commandant der rijkswacht van de woonplaats van den verkoper of den afstanddoener.

Wordt de machtiging geweigerd, dan kan de aanvrager zich wenden tot den procureur des Konings, die de machtiging kan verleenen.

Elke verkoop of afstand van verweerwapenen aan particulieren onder achttien jaar is verboden.

Art. 6. — De personen die de aangifte van wapenfabrikant, van wapenhandelaar of van wapenmaker niet gedaan hebben, mogen geen vuurwapenen voor verweer invoeren, tenzij zij in bezit zijn van de machtiging overeenkomstig artikel 5, om dezelve aan te koop, of van een machtiging om ze in te voeren.

Art. 7. — Niemand mag een verweerwapen dragen, tenzij om een wettige reden en mits een machtiging te verleenen door den procureur des Konings van het arrondissement der woonplaats of, bij gebreke van woonplaats in België, door den Minister van Justitie.

Deze machtiging die te allen tijde kan worden ingetrokken, vermeldt de voorwaarden waarvan het dragen van het wapen afhankelijk wordt gesteld.

Zij moet samen met het wapen gedragen worden.

VIERDE AFDEELING.

Van oorlogswapenen.

Art. 8. — Behoudens het geval van rechtstreekse uitvoer door den verkoper of den afstanddoener, mag een oorlogsvuurwapen slechts verkocht of afgestaan worden aan wapenfabrikanten of wapenhandelaars, aan wapenmakers en aan de personen voorzien van de bij de artikelen 11 en 12 bedoelde machtiging.

Art. 9. — Invoer van oorlogsvuurwapenen is slechts toegelaten aan wapenfabrikanten of wapenhandelaars, aan wapenmakers en aan de personen voorzien van de machtiging, bepaald bij artikel 11, om het ingevoerde wapen voorhanden te hebben.

Art. 10. — Het is verboden zonder wettige reden een oorlogswapen te dragen.

Art. 11. — Het voorhanden hebben van oorlogsvuurwapenen is aan particulieren verboden, behoudens machtiging vanwege den gouverneur der provincie.

Art. 12. — Worden verboden alle collectieve oefeningen bestemd om particulieren te onderwerpen in het hanteeren van oorlogswapenen.

De gouverneur der provincie kan deze evenwel toelaten, op sommige bepaalde dagen en plaatsen, met nadere aanduiding van de plaats waar de wapens en de munitie middelwiel moeten bewaard worden.

VIJFDE AFDEELING.

Van jacht- en sportwapenen.

Art. 13. — Het dragen van een jacht- of sportwapen is enkel toegelaten aan hem die een wettige reden kan doen gelden.

ZESDE AFDEELING.

Bepalingen welke gemeen zijn aan sommige wapenen.

Art. 14. — Alwie, buiten de voorwaarden voor-

zien bij artikel 5, een vuurwapen voor verweer of een oorlogsvuurwapen bezit of zich heeft aangeschaft, is gehouden het te doen inschrijven op de wijze en binnen de termijnen bij koninklijk besluit te bepalen.

Een getuigschrift, waaruit de vervulling van deze formaliteit blijkt, wordt hem afgeleverd; dit getuigschrift moet op elk verzoek worden vertoond.

HOOFDSTUK III. — VAN DE MUNITIE.

Art. 15. — Het is verboden aan particulieren munitie voor verweer- of oorlogswapenen te verkopen of af te staan, tenzij voor het wapen waarvoor de bij de artikelen 5 of 11 voorziene machtiging werd verleend, of de bij artikel 14 bedoelde inschrijving wordt voorzien, en op vertoon van het bescheid.

HOOFDSTUK IV. — VAN OPSLAGPLAATSEN VAN WAPENEN EN VAN MUNITIE.

Art. 16. — Behoudens het geval voorzien bij artikel 12, is het aan iederen persoon die noch wapenfabrikant noch wapenhandelaar is, verboden verweer- of oorlogswapenen op te slaan, zonder de steeds herroepbare machtiging vanwege den procureur des Konings.

Deze bepaling is mede van toepassing op de opslagplaatsen van munitie bestemd voor hoogerbedoelde wapenen.

HOOFDSTUK V. — STRAFBEPALINGEN.

Art. 17. — Zij die de bepalingen van deze wet of van de voor haar uitvoering genomen besluiten overtreden, worden gestraft met gevangenisstraf van één maand tot één jaar, en met een geldboete van 100 frank tot 5.000 frank, of met een dezer straffen alleen.

Met dezelfde straffen worden gestraft zij die, door middel van de bij artikel 2 voorziene aangifte, zich ten onrechte de hoedanigheid van fabrikant of wapenmaker toeëigenen.

Bij afwijking van art. 42 van het Strafwetboek, kan de verbeurdverklaring worden uitgesproken, zelfs indien het wapen niet het eigendom van den veroordeelde is.

Art. 18. — De bepalingen van de artikelen 198, 199 en 202 van het Wetboek van strafrecht op de wapenverloven, zijn van toepassing op de bij deze wet voorziene machtigingen.

Art. 19. — Bij herhaling binnen de twee jaar, kunnen de fabrikanten, de wapen- of munitiehandelaren en de wapenmakers veroordeeld worden tot de tijdelijke of definitieve sluiting van hun fabriek, werkplaats of winkel.

Art. 20. — Al de bepalingen van boek I van het Wetboek van strafrecht, waarvan bij deze wet niet wordt afgeweken, zijn van toepassing op de overtredingen voorzien bij deze wet of bij de voor haar uitvoering genomen besluiten.

Art. 21. — De straffen voorzien bij de algemeene wet van 26 Augustus 1922 en bij de wet van 6 April 1843 op de betuiging van bedrog in tolzaken, zijn van toepassing op den invoer van wapenen in strijd met de bepaling, dezer wet of de voor haar uitvoering genomen besluiten.

HOOFDSTUK VI. — VAN DE UITZONDERINGEN.

Art. 22. — De verbodsbepalingen voorzien bij de artikelen 4, 8 en 11 dezer wet, zijn niet van toepassing op de wapenen voor wapenrekken of verzamelingen.

De bepalingen dezer wet zijn niet van toepassing op de bestellingen van wapenen of van munitie voor den Staat of voor de openbare besturen.

Zij zijn evenmin van toepassing op de ambtenaren van het openbaar gezag of van de openbare macht, die een wapen dat tot hun voorgeschreven uitrusting behoort, in dienst bij zich hebben of voor den dienst voorhanden hebben.

HOOFDSTUK VII. — ONDERSCHIEDENE BEPALINGEN.

Art. 23. — In geval van munitie, verdachte samscholing of inbreuk op de openbare orde, kan de burgemeester of de gouverneur sluiting of ontruiming gelasten van al de winkels of opslagplaatsen van wapenen of van munitie en deze doen overbrengen naar een door hem aangewezen plaats, mits schadeloosstelling, door den Staat, van den eigenaar der wegeruimde wapenen en munitie, in geval deze hem niet konden teruggeschonken worden of mochten beschadigd zijn.

Art. 24. — Behalve de overige officieren der gerechtelijke politie, hebben de directeur en de beambten van de proefbank en de toezichters over de springstoffen, gecommissionneerd als officieren der gerechtelijke politie, het recht de overtredingen van deze wet en van de voor haar uitvoering genomen verordening op te sporen en vast te stellen.

Art. 25. — De maatregelen te treffen met het oog op de vaststelling van verkoop of afstand van vuurwapenen of van munitie gedaan door fabrikanten en handelaren, of wapenmakers, hetzij aan particulieren, hetzij onderling, worden bij koninklijk besluit verordend.

Art. 26. — De regering kan de toepassing van de bepalingen van de artikelen 1, 2, 5, 6, 8, 9, 11, 14 of 25, geheel of gedeeltelijk uitbreiden tot andere wapenen dan vuurwapenen.

Art. 27. — Een koninklijk besluit bepaalt de maatregelen van tenuitvoerlegging van deze wet, namelijk:

1) Den termijn binnen denwelke de bedoelde personen de bij artikel 2 voorziene aangifte moeten doen;

2) Den vorm van het register en den tekst van de bij artikel 2 voorziene aangifte en getuigschrift;

3) Den vorm en de voorwaarden van de bij deze wet voorziene machtigingen;

4) Den vorm der bescheiden voorzien bij de artikelen 14, 15 en 16.

Art. 28. — De artikelen 316 tot 318 van het Wetboek van strafrecht, de «déclaration du Roi» van 23 Maart 1728, het decreet van 2 nivôse jaar XIV en de wet van 26 Mei 1876 zijn ingetrokken.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door den «Moniteur» bekendgemaakt worde.
Gegeven te Brussel, den 3 Januari 1933.

Balieleven

BALIE-SPORT

Onderstaand rondschriven werd gezonden aan de Antwerpsche advocaten.

* * *

Waarde Confrater,

Onze pas gestichte sportvereniging geeft reeds klaarblijkende teekens van leven. Op Zondag, 2 Juli speelt de Balie van Antwerpen een internationale tennismatch tegen de balie van Rotterdam.

Deze wedstrijd zal plaats hebben op de prachtige velden van de R. Beerschot A. C., welwillend ter onzer beschikking gesteld. De Antwerpsche spelers zullen uitgekozen worden door het Selectiecomité na het Balietornooi van Zaterdag en Zondag aanstaande.

De singels zullen gespeeld worden van af 10 uur en de dubbels in den namiddag. Een lunch wordt opgedischt in het paviljoen van het tennis-veld.

Alle confraters worden dringend uitgenodigd om de Antw. ploeg te komen «supporteren», en deel te nemen aan den lunch.

Het Bestuur:

De Voorzitter:
Herman De Jongh.

De Ondervoorz.:
Louis Dierckxsens
en Luc Van Beveren.

De Schatbewaarder:
John Stockmans.

Het selectie-comité:
Louveaux en Stryckers.

Rechterlijk Leven

Bij koninklijke besluiten van 17 Juni 1933 zijn benoemd:

Tot raadsheer in het Hof van beroep te Gent, de heer Fiers (L.-J.-P.-E.), eerste substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Gent, ter vervanging van wijlen den heer Verhelst;

Tot voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te leperen, de heer Matton (J.-M.-J.), kinderrecht in die rechtbank, er vervanging van den heer Haus, die tot een ander ambt is beroepen.

RECHTERLIJKE ORDE

Bij Koninklijke besluiten van 8 Maart 1933: Is aan den heer Dupret (F.-J.-ICh.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van kamer-voorzitter in het Hof van beroep te Luik.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eertitel van zijn ambt.

Zijn tot raadsheer in het Hof van beroep te Gent benoemd:

De heer Haus (F.-J.-J.-M.), voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te leperen, ter vervanging van den heer Hodum, die tot een ander ambt is beroepen;

De heer Van Winckel (L.-M.), rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Dendermonde, ter vervanging van den heer de Busschere, die als zodanig aftreedt.

VERVOERKOSTEN VAN DE LEDEN VAN DE RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijk besluit van 10 Juni 1933 uitvoerbaar den 15 Juni 1933, wordt de regeling gewijzigd van de vervoerkosten van de leden van de rechterlijke orde vastgesteld door de koninklijke besluiten van 13 Juni 1920 en 31 Augustus 1922.

GEVANGENISSEN — PERSONEEL

Bij koninklijk besluit dd. 30 Mei 1933 is de heer Van Hoy, onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge, benoemd tot lid van de commissie tot beheer van de gevangenis in deze stad.

Tijdschriften

THEMIS, 94e deel, 1e st.

Van Poelje: Prof. Mr. Dr. J. H. P. M. van der Grinten.

Rombacht: Uitlevering van misdadigers.
Cohen Stuart: De ontwikkeling van de rechtsmacht der Nederlandsche consulaire ambtenaren van 1911 tot 1931.

TIJDSCHRIFT VOOR STRAFRECHT, dl. 42, afl. 4.

Stokvis, onderzoek aangaande het beroepsgeheim der politie.

Röling, de progressieve strafvoltrekking en zijn toepassing in het Duitse recht. II.

DE VOLKENBOND, 8e jg. nr. 2.

van Karnebeek, vertrouwenscrisis.
van Walré de Bordes, de voorbereiding van de financiële en economische Wereldconferentie.

Nr. 3.

Wolterbeek Muller, Mr. G. v. Slooten Azn. † van Lanschot, het netelige vraagstuk.
Moresco, China-Japan in de buitengewone Assemblée.

Mazel, betaling van oorlogsschulden aan Amerika.

Huijts, de Russische niet-aanvalverdragen.
Mei. Scheltema, het geschil tusschen Denemarken en Noorwegen betreffende Oost-Groenland voor het Permanente Hof van Intern. Justitie.

de Jong van Beek en Donk, verbeterde vooruitzichten voor de Ontwapeningsconferentie.

Drukk. «De Vlucht», uitgever C. V. Gerwen
Nationalessraat, 46, Antwerpen — Telefoon 300 03